

Št. 146

**JULIJ
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Kulturna urednica:

Mirjam Gostinčar

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Mirjam Gostinčar

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhanič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić,

Špela Blatnik, Diego Menendes

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Anamarija Bukovec,

Leah Artist Mihalič, Peter Poljanski, Rade Nikolič

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 128

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Foto: arhiv KU

Uvodnik:

POSTFAKTIČNA DOBA

foto: osebni arhiv

Uredništvo Kraljev ulice ne gradi svojega renomeja na senzacionalnosti. Svoje bralce in bralke vidimo kot osebe, ki znajo razmišljati kritično, vendar ob tem obdržati trezno glavo. Naš časopis ni retorično orožje, je ogledalo družbi. Predvsem sledimo resnici, življenju. In v tem vam lahko zagotovimo, da bomo ostali sebi zvesti.

Dandanes je vsem jasno, da je medijska verodostojnost uničena. Nad nas se je zgrnila komunikacijska revolucija, ki pospešuje širjenje laži, napačnih informacij in dvomljivih trditev. Lažne novice so po mojem mnenju tudi kontradiktoren pojav, saj njihovi prenašalci ne nosijo nobenih posledic za svoja dejanja. Lahko bi celo rekli, da njihov ugled ne trpi – razen morda v zelo ozkih krogih. Je resnica sploh še pomembna v medijskem okolju postfaktične (postresnične, op. a.) dobe?

Prosti pretok zlonamernih laži, neučinkovitost preverjanja dejstev, odpornost populistične propagande itn. izpodbijajo temelj etičnega novinarstva, dejstva, ki je pomembno za resnično demokracijo in zato, da so ljudje denimo dobro obveščeni, kadar so pozvani k morebitnim odločitvam. Ničlikokrat sem si med zadnjimi parlamentarnimi volitvami v začudenju praskal glavo in se spraševal, kaj za vraga se dogaja. Ali je dejansko verjetno, da lažne in prirejene novice krepijo politično moč v širšem obsegu, kot le med svojimi temeljnimi podporniki?

Nekateri valijo krivdo na tehnologijo in socialne medije, spet drugi opozarjajo na politizirano novinarsko in televizijsko okolje, osebno pa me bolj skrbi to, da doživljamo »cvetenje« strojev za širjenje neresnic ter da večji del javnosti ne skrbita nepoštenost in pristranskost v okvirih njihovega poročanja. Najmanj, kar lahko storimo v primeru suma na lažno novico, je, da jo preverimo na internetu, saj so na spletu na voljo številne strani preverjanja dejstev, vendar osebno zelo dvomim, da bi novice na tak način preverjala množica ljudi. Kaj pa, če bi začeli danes?

Je prihodnost novinarstva ogrožena? V kolikšni meri so prodana novinarska etična načela v službi objavljanja novic, za katere se ve, da so lažne oziroma da zavajajo bralce_ke/ gledalce_ke? Dejstvo je, da opozorilna svetila komunikacijske krize že nekaj časa utripajo. Vprašanje pa je tudi, na kakšen način se bodo s tem problemom soočili profesorji novinarstva in ostala medijska katedra. Je možna globalna solidarnost ogorčenih pisateljev, novinarjev, medijskih strokovnjakov, freelancerjev in ljubiteljskih pisunov? Sam seveda vsekakor upam, da se bo temeljna novinarska etika – torej predvsem nepristranskost in resničnost poročanja – postavila nazaj na svoje mesto ter da bodo etična načela uredniškega dela omogočala in sledila tem smernicam.

Jean Nikolič

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 IZSEK ČASA – ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 7 POPOTNICA
- 8 REJNIŠTVO
- 9 TATU ZGODBA
- 9 BREZ VSEGA
- 10 »ZAŠKATLANOST« ALI O ISKANJU SMISLA
ŽIVLJENJA ONKRAJ PODJETNIŠTVA
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 16 pOdpiram – MOJCA SEKULIČ FO
- 17 POBEG
- 18 LIKOVNO-POETIČNA STRAN
- 19 O LJUDEH Z JANUSOVO GLAVO
- 20 GOSTUJOČA KOLUMNISTKA
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 KAMEN SPOTIKE
- 25 IZZA REŠETK
- 26 SMS KOMENTARNICA
- 26 RAZVEDRILLO
- 27 GIACOMOV FOTO KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 KRIŽANKA

To sem jaz:

PIET, 2. DEL

Foto: Nada Žgank

V Slovenijo sem prvič prišel pred približno desetimi leti na počitnice, vendar sem ostal skoraj dve leti. Sprva sem živel pri starem prijatelju v Trbovljah. V tistem času sem imel partnerko v Kopru, spoznal pa sem jo preko interneta. Skupaj sva bila leto in pol, želela sva se ustaliti, načrtovala sva tudi skupno prihodnost, saj sem imel svoje podjetje. Še danes ne razumem, zakaj ljudje ne želijo živeti v Sloveniji. Zame je Slovenija čudovita država. Spominjam se, ko sem se preko Avstrije z vlakom vozil skozi predor in na koncu videl svetlobo oziroma sonce ter se nemudoma na prvi pogled zaljubil v Slovenijo.

Toda mama od partnerice je punci na neki točki postavila pogoj: »On ali jaz.« Partnerica se ni odločila zame. Zapustila me je. Takrat je bilo zame menda najbolje, da sem se vrnil na Nizozemsko. Kljub temu je v mojih mislih in v mojem srcu Slovenija ostala kot država, v katero se bom zopet enkrat vrnil. Občasno sem še vedno obiskoval prijatelje v Sloveniji in ohranjal stik z njimi. Leta 2017 sem si zopet želel priti na počitnice v Slovenijo, saj je bilo moje zdravje slabo. Nastanil sem se pri prijatelju, ki mi je nudil brezplačno bivanje. Njegovi hčerkici sem kupil velikega medvedka in od takrat naprej me ima za strica, praktično sem postal član njihove družine.

Po tednu bivanja v Sloveniji me je ustavila policija. Povedali so mi, da se nisem prijavil pri njih. Opravičil sem se, da nisem vedel, da je to potrebno, vendar so mi napisali denarno kazen 500 evrov in mi vzeli potni list. Po mesecu dni sem dobil denarno socialno pomoč iz Nizozemske, da bi lahko plačal kazen, dobil nazaj potni list ter se vrnil na Nizozemsko. Medtem sem iskal tudi službo v Sloveniji, vendar sem imel velike težave, saj nisem znal govoriti slovenskega jezika. Istega leta mi je prijatelj predlagal, naj se obrnem na center za socialno delo. Odšel sem do socialne delavke in nekako pristal pri psihiatru na štirurnem pogovoru. Zatem sta me pred pisarno pričakala dva policista in me želela odpeljati do železniške postaje. Bil sem skeptičen. Vseeno sem odšel v policijski avto, saj nisem imel izbire. Na policijski postaji so pregledali moje dokumente ter mi dejali, da sem ostal predolgo v Sloveniji, saj sem registriran kot turist. Ponovno sem dobil denarno kazen v višini 500 evrov in ponovno so mi zato odvzeli potni list. Nisem smel zapustiti Slovenije.

Odšel sem na ambasado, kjer pa mi niso mogli pomagati. Bil sem prestrašen, saj nisem vedel, kje bom spal, zunaj je deževalo. Napoten sem bil v zavetišče na Poljansko. Bil sem srečen, saj sem dobil edino prosto mesto. Naslednji dan sem moral iskati novo rešitev, zato so me zjutraj poslali v dnevni center za brezdomce na Vincencijevi zvezi. Socialna delavka me je usmerila na Kralje ulice. To je bil prvi stik z društvom Kralji ulice. Povezal sem se tudi z Zavetiščem božjega usmiljenja in se tam nastanil za en teden. Po enem tednu sem s pomočjo Kraljev ulice našel službo in začel delati. Zatem sem našel sobo, se preselil in začel živeti samostojno življenje. Moje življenje se je počasi sestavljalo, vendar to ni trajalo dolgo.

Delodajalec mi namreč ni uredil zavarovanja oziroma me ni prijavil. V službo sem zato prenehal hoditi. Odšel sem do inšpektorja in spoznal, da je to velika težava v Sloveniji. Posledično sem izgubil sobo, saj nisem bil več sposoben plačevati najemnine, a vendar sem bil vesel, da sem lahko odšel nazaj v Zavetišče božjega usmiljenja. Vse sem moral začeti znova, vsak dan sem bil na Kraljih ulice, iskal informacije, pomagali so mi tudi študentje_ke. Izgubljal sem upanje, saj so bili delodajalci neodzivni, večinoma – kot sem že omenil – zaradi jezikovne prepreke. V aprilu sem našel novo službo, sedaj urejam papirje, imam pogodbo in zavarovanje, duhovnik v Škofji Loki pa mi pomaga pridobiti nazaj potni list. Društvo Kralji ulice me je sprejelo v nastanitveni program, tako da imam streho nad glavo, kar je najpomembnejše. Močno upam, da bo moje življenje sedaj postalo lepše in si bom lahko zgradil mirno, novo življenje v Sloveniji, saj si nadvse želim ostati tu.

POT

Zdravila so me stabilizirala, vendar so mi vzela zmožnost čutenja. Sčasoma so mi omogočila storilnost, funkcioniranje v službi. Površinsko dojemanje situacij, brez zmožnosti prepoznavanja globljih not v pogovoru. Odnosi so bili plastični, brez okusa in z občutkom praznine. Zavedanje je bilo omejeno na izbiro »pravih«, smiselnih besed. Čustev nisem zmogla izraziti niti pokazati. Kar se je včasih nehote čutilo kot posmeh ali ignoranca.

Glasovi in ostale zaznave so bili še vedno prisotni, vendar mi zanje ni bilo več toliko mar. Po treh letih jemanja zdravil sem se čutila dovolj stabilno za izbiro možnosti počasnega zmanjševanja in opustitve tablet. Slavila sem zmago, brez zavedanja, da je to le prehodno obdobje, v katerem telo še ni očiščeno vseh substanc, ki so me držale pokonci. Z zmanjševanjem učinka zdravil v telesu so se ponovno začela pojavljati notranja nihanja, ki sem jih v vmesnem obdobju še zmogla ignorirati.

Ponujeno možnost ponovnega jemanja tablet sem v sebi zavrnila. Z izkušnjo počasnega drsenja v odsotnost in stabiliziranja z zdravili, ki so odpravila le del problemov, sem se odločila poiskati drugo pot, ki bi nudila večjo kakovost življenja.

Življenje z zdravili sem dojemala kot do roba poln kozarec vode, ki se ob vsakem večjem tresljaju polije čez rob. S fokusiranjem na rob sem vseskozi nihala med večanjem in manjšanjem dnevne doze zdravil, glede na notranjo sliko in zunanje okoliščine, ki jih prinaša življenje.

Kljub temu sem potrebovala občutek varnosti, sidro, ki bi mi pomagalo skozi najtežje trenutke. Našla sem ga v prepoznavanju vzorca, ki se vseskozi ponavlja. Z notranjim nihanjem se mi ob soočanju s situacijami vsakokrat povrne košček duše, izgubljeni del mene. Vsakokrat sem celovitejša, z večjim zavedanjem o sebi. Kot da bi morala uhoditi situacijo, ki me je nekoč že zlomila. Včasih sem zaznala takojšnje razlike, včasih pa napredek šele v večjih časovnih obdobjih. Drobne nianse v zavedanju, razumevanju, čutenju. Rdeča nit, ki sem ji sledila.

V čem je torej razlika med padanjem v praznino ali vračanjem? Zame je bila v soočanju. Sprejemanju osebne odgovornosti, zavedanju, da bom morala uhoditi znova vse poti, ki so me nekoč spravljale v stisko, brez iskanja krivde pri drugih. Zgolj s spremembo sebe. Z drugačnim konceptom dojemanja stanj. V iskanju vzroka pojavljanja stisk, sprejemanju sebe v odzivnosti.

Zadala sem si nekaj smernic. Biti žrtev je izbira. Z odnosom žrtve sem privabljala plenilce, v svojih stanjih pa sem ponavljala vzorec, ki sem ga nekoč čutila na lastni koži.

V začetku so me ta stanja trla, nisem jih priznala kot dele sebe, občutila sem jih kot upravljanje tuje sile. Nato sem ozavestila, da sem to le sama oziroma moj drugi pol, moj potlačeni alter ego, del mene, ki ni nikoli zaživel. S presekom zavedanja o obeh stanjih sem lahko razumela delovanje drugih in jim odpustila, nato pa odpustila tudi sebi. Da bi prerasla odnos žrtve in plenilca ter zaživila na drugi vibraciji. Ko živiš oba odnosa in ju prepoznaš kot dela sebe, potem ne čutiš več potrebe, da bi bil

eno ali drugo. Prerasel si ju, iščeš globlje razumevanje vzvodov, na katere se še odzivaš. Prepoznaš ju kot igro vlog, ki je ne želiš več igrati.

Z odločitvijo o sprejemanju svojih senc sem si povrnila tudi izbiro, z zavedanjem o upravljanju pa tudi svojo moč. Vsi imamo senčne plati, s sprejemanjem sebe imamo izbiro, ali se jih bomo naučili uporabljati, kot smo se naučili uporabljati vodo in ogenj, ali pa bomo dovolili drugim, da upravljajo z njimi oziroma z nami.

Zrcaljenje: Ljudje zrcalimo drug drugemu same sebe. Čustvo, dejanje, ki me jezi pri drugem, je le nekaj, česar še nisem ozavestila pri sebi. Ko sem se soočila s situacijo, nisem več čutila potrebe po spreminjanju drugih.

Sprejemanje realnosti in pomiritev z njo: Ko sem sprejela stališče, da je »realnost, kakršna je, v redu«, je odpadla večina stisk. Slepa ulica je dobila stezo, ki je omogočala nadaljevanje poti. Tesnoba je postala sprejemljiva, lahko sem se začela soočiti z grenkobo in jo počasi izpuščati.

Ponavljanje vzorcev, nova prepričanja: Z zavedanjem, da za spremembo ne bo dovolj 60-odstotna pripravljenost, temveč mora biti sprememba v meni biti vsaj 80-odstotna, da bo prinašala rezultate, sem pet odstotkov namenila življenju, ki situacije obrne po svoje, zaradi česar se ne bom utapljala v žlici vode, in pet odstotkov namenoma obratnemu delovanju od novih prepričanj, zaradi česar nisem utapljala drugih, ki tega ne živijo.

Z drugačnim konceptom dojemanja zaznav, notranjih slik, uvidov in slišanj, s stališčem, da so sporočila notranje bogastvo in blagoslov, ki mu je treba prisluhniti. Se iz njega učiti in ga sprejeti kot intuitiven del sebe.

Hodim novo pot.

Skozi Ustvarjanje.

V stiku z Naravo.

Ob pogovoru Razumevanja in Sprejemanja.

Mojca Nahtigal

SLIŠIM GLAS

Mnogi pred menoj so pisali o slišanju glasov. Tudi sama sem se odločila napisati nekaj na to temo.

Slišim glas, ki me po imenu kliče v budnem stanju, v spanju me zbuja, toda jaz vem, da je to hudičevo delo, zato se ne odzivam, ga ignoriram, kot da ni nič. Ker je dobro močnejše od zla, se ga niti ne bojim. Pač menim, da je to zgolj izkušnja. Zapeljivec nas hoče zapeljati oziroma zavesti po svoje, in to počne s klicanjem. Lahko se pojavi tudi z glasom pokojnega oziroma rajnega. Absolutno se ne odzivajte, to je moj nasvet. On odneha, ko vidi, da ti nič ne more. Verjetno je pametnejši od nas, zato prvi popusti, ker nima smisla.

Lola

FUZZBAL NI HEC

Ves govor o nogometu in sem ter tja ogled kakšne tekme sta mi dala misliti. Med drugim sem namreč pomislil tudi na to, kako zelo so povezani nogometni navijači.

Mnogi prepotujejo več sto, celo več tisoč kilometrov, da bi lahko podprli svojo ekipo. Pripadnost moštvu oziroma simboliki pa je svetovno gledano univerzalna. Predvsem pa ni pomembno, ali se podporniki udeležijo prvenstva, ga gledajo na televiziji, poslušajo na radiu ali le sledijo rezultatom na spletu. Športni navijači so zraven s srcem, to je nedvomno *de facto*. Če pomislimo le na to, da strastni poznavalci poznajo vsako podrobnost glede svojih ekip ter da jih versko spremljajo na mnogih tekmovanjih, bi lahko rekli, da je tudi igralcem in upravi pomembno, da jim uspe zadovoljiti njihove potrebe. Izpostavljenost skupini je resničen psihološki pojav, o psihologiji množic sem v bistvu že pisal, vendar bi tokrat rad izpostavil malce utopično misel našega časa.

Lahko bi rekli, da ima psihologija športnih navijačev številne zanimive »kote« in je odlična za razumevanje naslednjega: kako se strastni oboževalci obnašajo ob samem navijanju, zmagi ali porazu in s čim lahko potegnemo vzporednice. Glede na to, da tudi sam občasno obiskujem nogometne tekme domačega moštva, vam lahko povem, da znajo tudi po navadi zadržani ljudje ob obisku napete oziroma odločilne tekme izraziti svoja čustva, se vznemiriti in celo eksplodirati. Najbrž mi ni treba posebej poudarjati, da nemalokrat pride tudi do resnih izgredov.

In sedaj lahko preidem k bistvu. Vso omenjeno psihologijo in izražena čustva športnih navijačev ter njihovo enotnost in strast bi bilo nedvomno izjemno videti na družbenokritičnem polju. Pomislite, da bi vsi navijali za isto ekipo. Ekipo, ki se s sezonsko vstopnico vneto bori proti establišmentu, bori za boljši jutri, za enakost in demokracijo v pravem pomenu besede. Vsi bi stopili skupaj, na ulici ali na spletu, vsi bi nosili iste barve in trepetali za iste cilje. V vsakem primeru je dejstvo, da zavedno ali

UGODNO ODDAM SOBO NA PROSTEM Z LASTNIM VHODOM

Foto: osebni arhiv

nezavedno večina človeštva igra za isto »ekipo«. Pod establišmentom seveda podrazumevam interese svetovne in posledično tudi slovenske politike. Smer, v katero plujemo, je načrtana, naša politika, najsij so to levi ali desni, je vedno enaka, interesi populacije v njej niso zastopani. Ne zatiskajte si oči, da si svojo blaginjo krojimo sami. Za večino so na voljo le drobtinice, v senci državnega aparata sedi majhna nevidna skupina ljudi, tako v ekonomskem kot političnem smislu, recimo ji globoka država. Vse veje te oblasti pa obrezujejo velike banke, lobisti in megakorporacije, ki ne dajo nič na športne stave, temveč prirejajo »tekme« na vseh področjih.

Zakaj ne bi izkoristili te izjemne športne vneme za dejansko pomembne zadeve? Za tiste, ki se tičejo naših otrok in nas samih. Jutri bo gladiatorskih iger namreč konec, sužnji se bodo vrnili nazaj na svoja delovna mesta in apatično spremljali vse, kar jim bo servirano na lesen krožnik. Srečni bodo, da so za mesec dni pozabili na svojo miznarijo, srečni, da so dobili kruha in iger, njihove kolonizirane misli se bodo vrnile v ustaljeno rutino itn. Ne želim biti preveč kritičen, rad bi vam le postregel z budnico. Sprašujem se le, če sploh obstaja kakšna možnost zbuditi kopico antropomorfnih kiborgov, katerih možgani se dnevno »updejtajo«, ter v

njih sprogramirati socialnopsihološki značaj vnetih športnih podpornikov, ki se borijo za skupno dobro. Zakaj torej ne bi globalizirali misli in centralizirali skupnih ciljev, tudi nasprotna ekipa konec koncev uporablja isto taktiko? Vprašajmo se ...

Je človeštvo danes enotno? Ali delamo skupaj za svoje skupno dobro? Ali se vlade sveta združujejo in razglašajo v en glas, da želijo resnično sodelovati v dobro vseh ljudi po svetu? Ne. Ne. In znova ne. Kaj bi se zgodilo, če bi se združili v svoje skupno dobro? Bi se svet spremenil? Naj vam za konec postrežem s psihologijo množic. Izluščite si odgovor, če vas je kaj v hlačah, pa čeprav se v njem skriva dvorezni meč:

»Množica hitro pozablja. Množica je namreč nekritična. Njena čustva so vedno preprosta in prenapeta, dvomov ne pozna, njene misli se neredko izražajo v podobah. Množica verjame v avtoriteto in ji je jasno, da je zaradi svoje številčnosti velika sila. Laži nanjo vplivajo ravno tako kakor resnica. Voditelji množic se na vrh povzpnejo z idejami, katerih privrženci morajo biti tudi sami. Pod vplivom idej pa so množice sposobne velikih dejanj. Sposobne so samoodpovedi, nesebičnosti in predanosti irealnim ciljem.«

Jean Nikolič

RAČUN

KO ŽIVLJENJE
JE ŠE SAMO RAČUN POSTALO,
KOLIKO JE OSTALO?
VEČNI KRIK NEMI.
PREMALO.

ANASTASIA OM

REKA

REKA HITRO TEČE
IN NIČ NE REČE.
IMA SVOJ TOK,
KOT IMAMO MI
ŽIVLJENJSKI ROK.
ŽIVLJENJE VELIKO PRINESE
IN VELIKO ODNESE.
KO SE NAM IZTEČE,
REKA ŠE ZMERAJ TEČE.
KAJ SE GODI,
KO NAS VEČ NI,
VE SAMO REKA,
KI V MORJE SE IZTEKA.

VERA

VSI DOGODKI,
BESEDE VSE IN MISLI,
SKUPAJ S SANJAMI,
KOT NA NITI BISERI,
V VEČNOSTI
OSTANEJO ZAPISANI.

Aljoša Rode

ANEA

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce« tega, kakšen je bil nekdanji odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi.

To pot je izsek iz časnika Ilustrirani Slovenec, 4. 10. 1931, letnik 7, številka 40.

Vir: Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si.

Besedilo poiskal JN

**VČASIH SEM BIL NA KONJU,
SEDAJ JAHAM SESTRADANEGA OSLA!**

GREGOR B. HANN

9 dni abstinencijskega dnevnika:

POPOTNICA, 3. DEL

Odločila sem se, da združim več zapisov svojega abstinencijskega dnevnika oziroma svoje knjige, ki sem jo pisala med 25. 6. 2017 in 3. 7. 2017, ko mi je uspelo abstimirati devet dni. Takrat sem bila v drugačnih stanjih, drugače sem razmišljala, tok misli se je razlikoval od tega, ki me spremlja to sekundo, ko moji prsti svobodno plešejo po računalniški tipkovnici, podobno kot po črnih in belih tipkah.

... Odkar sem se zbudila, se mi po mislih vrti (podi – to sem naknadno dodala, verjetno ni naključje, zakaj sem nezavedno najprej napisala vrti) samo ena stvar. Kako bi se odšla vrtet, in potem se moram vedno znova opomniti, da sem se zmenila sama s sabo in s svojim telesom, da ne bom več. Hodim gor in dol po hiši, malo v kuhinjo, malo na stranišče. Lačna sem, ampak se mi ne da pripraviti hrane. Oči so težke in zaspane, kljub temu da sem spala devet ur. Žalostna sem, ker se ne morem zavrteti. Ti možgani so res ena hinavska stvar. Po eni strani so naše največje bogastvo, po drugi pa največje zlo ...

... Nikakor se nisem mogla segreti. Sama sebi sem potihoma priznala, da mi pravzaprav ni jasno, zakaj kar naenkrat to počnem, saj sem imela prej v mislih, da bi šla vadit klavir ...

... Zdi se mi, da je med nami družinskimi člani postavljen en tak neviden zid, pregrada, da si ne moremo svobodno izmenjevati čustev. Ne znamo se vzpodbujati, ne znamo se tolažiti, ne znamo biti skrbni drug do drugega. V bistvu smo drug z drugim zelo čustveno osorni ...

... Nihče me več ni videl. Niti zelo srečne, niti zelo žalostne, niti zelo jezne ...

... In tako sem se branila. Branila pred vsem tem čustvenim nasiljem, ki sem ga doživljala kot majhen otrok ...

... Ne spomnim se več, kolikokrat se je mama na skrivaj zaprla v svojo sobo misleč, da je nobeden ne vidi, jokala in imela krvavo solzne oči. To me je zelo prizadelo. On pa cel hladnokrven. Velikokrat me je bilo strah za njo, saj se ga je na čase bala. Čudne odnose smo imeli, včasih sta si s sramoto v očeh izmenjala kratek poljub, že drugič pa z nožem tekala drug okoli drugega. Velikokrat me je bilo strah za mamo. Da ji ne bi česa naredil. Ne vem, kdaj mi je bolj odleglo. Ko je cel besen odšel na sprehod v hladno noč ali ko smo mi zbežali stran ...

... Mama je jokala, oče je bil besen. Pograbil je nož in odšel v spalnico, se ulegel in si ga dal na svojo stran postelje. Govoril je, da jo bo ubil ...

... Zelo blago se spomnim tega dogodka. Najbolj mi je ostal v spominu razbit kozarec vina, ki ga je oče iz besa zalučal v kuhinjski pult, nož, ki si ga je odnesel v spalnico, in zvok hišnega zvonca, ob katerem sem čutila nepopisno olajšanje. To je bilo to. Bila sem v 6. razredu osnovne šole, stara 11 let. In tega si nisem zaslužila ...

... Ko sem postajala starejša, sem na večino vseh teh dogodkov pozabila, saj sem zadnjih nekaj let svojega očeta častila kot boga, mamo pa zaničevala in bila že na meji, da jo začnem sovražiti ...

... Preveč dolgo sta me čustveno zlorabljala za svoje izbruhe jeze, nemoči, žalosti in ne vem česa vsega ...

... Odlagališče odpadkov sem ...

... Celotno svoje otroštvo sem bila ujeta v trikotniku. Na eni strani je bila mama, na drugi oče, na tretji pa babica in dedek ...

... Daleč od oči, daleč od srca. Pa ni tako. Morda je daleč od oči, od srca pa nikoli ...

A. K. R.

Rejništvo:

ŽIVEL SEM V ...

Vsak ima življenjsko zgodbo. Vsaka življenjska zgodba je unikatna, tako kot je unikatno tudi življenje vsakega od nas. »Živel sem v ...« je projekt, pri katerem smo se štiri študentke socialne pedagogike odločile, da predstavimo nekaj teh življenjskih zgodb. Zgodbe, ki smo jih objavljale na spletni strani zivelsemv.blogspot.com, so rezultat poteka življenja ljudi, ki so nekoč živeli v rejništvu. Vsako zgodbo je oseba

napisala sama, in tako ima tudi vsaka zgodba svoj čar. Eno od teh zgodb si lahko tako danes prebereš tu, če pa je ta v tebi vzbudila radovednost, si jih lahko še več prebereš na naši strani www.zivelsemv.blogspot.com.

Maja Istenič, Anja Mal, Iza Ustar in Andreja Nadrah

08
KRALJI
ULICE

SMOLA

V rejništvu sem bil od 4. do 15. leta. Pri devetih letih sem odšel v vzgojni zavod, ampak sem do 15. leta za vikende hodil domov. Od 9. do 21. leta sem bil torej po zavodih, kjer sem končal srednjo kovinarsko šolo. Po 15. letu, ko nisem imel več rejnikov, ker me noben ni hotel vzeti, sem za vikende ostajal v zavodu. Za nove rejnike sem bil namreč prestar, vsi hočejo majčkene otroke.

Najbolj pomembno v mojem primeru rejništva se mi zdi izpostaviti to, da v mojem primeru to ni bila dobra družina. Bila je slaba, oče rejnik je bil hud alkoholik, posledično agresiven, stalno me je tepel. Njegova žena ravno tako. Sicer je bilo takrat, ko sem jaz bil v rejništvu, še drugače, bil je jugoslovanski sistem. Danes je postati rejnik težko, kar je dobro. Vmes so me sicer dali k eni drugi družini, ampak sem se jaz kot otrok navadil na prvo družino in sem zato pobegnil od te nove nazaj k stari. Bil sem edini otrok v družini, ker svojih otrok nista imela. Žena je imela sicer eno hčerko iz prejšnjega zakona, a z njo nisem imel stikov. Ta mož je bil pa res budala, škoda. Družina je bila drugače materialno dobro preskrbljena, imeli smo kmetijo in živeli smo v redu. Kot ena navadna družina, povprečno. **Nikoli pa nisem čutil, da so to moji starši.** Čeprav sem ju klical ati in mami, sem vedno vedel, da to niso moji pravi starši. Jaz sem se počutil, kot da me imajo oni za delati okrog hiše in da vlečejo denar zame od države.

Zakaj sem pristal v rejništvu, se ne spomnim, kolikor pa mi je socialna povedala, sem tam pristal, ker je mama zelo mlada, pri 17. letih, noseča z mano prišla iz Makedonije v Slovenijo. Seveda, znašla se ni, katera 17-letnica pa se. Zato me je hitro oddala na socialno. Svoje mame tako še danes ne poznam. Mi je pa vseeno, tudi če je ne.

Je pa to, da je bila družina slaba, zelo vplivalo name. Če fotr ne bi pil, jaz danes ne bi bil na cesti pa brez vsega. Lahko bi od njih podedoval kmetijo, imetje. Jaz sem bil v rejništvu z namenom posvojitve, ampak so me potem pri devetih letih oddali v vzgojni zavod. V zavod so me dali, ker je bilo v družini toliko problemov, da so sosede začeli že težiti na socialno, naj me dajo stran, ker me bodo drugače starši ubili. Sicer pa sam kot otrok nisem bil problematičen, nisem imel kaznivih dejanj, v zavod sem šel res zaradi nevzdržnih razmer doma. Šele ko sem prišel iz zavoda, sem začel počenjati neumnosti. Se pa spomnim, da sem enkrat pobegnil od doma, me je cel Bohinj iskal tri dni, jaz sem se pa nekje na enem seniku skrival. Ampak to sem pobegnil samo zato, ker sem se fotra bal. Sicer je socialna delavka prišla občasno na obisk, ampak oni so že vnaprej vedeli, da pride, in so se zato takrat v tistem času lepše obnašali do mene, da bi naredili boljši vtis.

Potem ko so me pri 21. letih izpustili iz zavoda, sem šel direkt na cesto, ker socialna ni nič poskrbela zame. To je zgledalo tako: »Evo, prestar si za nas, znajdi se!« Danes malo bolj poskrbijo za tiste, ki zapustijo zavod.

Jaz si rečem, da sem imel pač smolo. Edino, kar danes vidim pozitivnega v svoji zgodbi iz rejništva, je to, da so me vsaj približno normalno vzgojili. Da vem, kaj je prav, kaj ni prav, in to, da sem zdrav. Otrok namreč rabi ljubezen, z njim se moraš ukvarjat, ga naučiti, kako živeti, jaz pa tega nisem bil deležen. Ko sem prišel iz zavoda, nisem znal živeti, in evo, sem ostal na cesti, bil v zaporu zaradi kraje sedem let. Še dobro, da obstajajo dobri ljudje, ki ti na ulici dajo denar, da lahko preživiš. Danes zaslužim dovolj, da sem v najemniškem stanovanju in si lahko privoščim nekatere stvari. **Končno lahko rečem, da živim dobro življenje.**

**KLOŠARSKI OCVIRK
NA POGREB DRŽAVE NE GREM!**

ČRTOMIR CLONSKY

TATU ZGODBA

Tatu sem si dal delati v zaporu, in sicer na old skul način – s šivanko. Na žalost je zanj zmanjkalo časa, saj so me izpustili iz zapora, preden sem ga lahko dokončal. Upam, da mi ga nekoč uspe dodelati.

Žurko

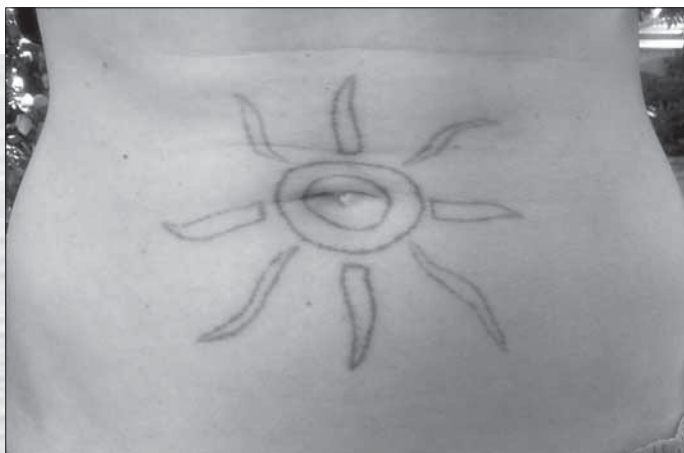

Foto: JN

09
KRALJI
ULICE

BREZ VSEGA

Ko pravim, da je naša prestolnica meka za brezdomce, to skorajda drži. Zakaj? Kot brezdomec – ne samo v Ljubljani, ampak tudi v svojem rojstnem kraju nekje na Koroškem – vem, kaj govorim. Da bi v svojem kraju kar koli našel, dan za dnem, ne pride v poštev, ljudje te poznajo in gledajo na brezdomstvo z zgražanjem, je tabu tema.

Če je že tu pa tam kakšnega brezdomca prineslo v naš mali kraj, ko sem bil še otrok, so za to vedeli še isti dan skorajda vsi, a pomagal ni nihče. Tudi prespati se ni dalo nikjer, kaj šele da bi se umil, kje je potem še hrana. No, zelenjave je veliko, saj je vrtničar skoraj vsak, a kaj, ko zapade tudi sneg, potem pa se šele začne boj za obstanek in na prvem mestu je hrana. S partnerko sva morala zaradi deložacije predati sina v varstvo babici, ki je komaj shajala, tako da dobesedno nisva imela nikogar. Tako se je začelo, jesen se je ravno prelevila v zimo. Kam zdaj?

Obrnila sva se na vse, tudi župana, a za naju ni bilo nikjer nikakršnega bivališča oziroma strehe nad glavo. Imela sva srečo, da sva našla hišo, ki je imela elektriko ter celo televizijo in DVD-predvajalnik in, najpomembnejše, kalorifer. Skoraj celo zimo sva preživela v njej, dokler na nek sončen topel dan ni prišel lastnik in naju odslovil. V hiši nisva delala nereda, živela sva nevidno, a kljub temu cesta. Cele dneve sva presedela kje na klopci in izčrpana razmišljala, tuhtala, zakaj je tako težko najti ležišče, kaj šele hrano. Takrat sva dobesedno občutila lakoto, nastopi huda kriza, ko telo ne dobi niti koščka hrane. Pomlad je bila in na vrtu še nič ni raslo. Kasneje, ko je bil krompir, sva si ga pekla brez

olja, jedla redkvice, sadje ... in bilo je malo lažje. Dobila sva tudi majhen iglu za dve osebi. Ko je deževalo, se je videla iz šotora le moja roka, ki drži dežnik, pa tudi to ni pomagalo, vse je puščalo, vse je bilo gnilo in mokro, midva pa povrh vsega še lačna. Zato se v najinem kraju ni dalo skvotati oziroma živeti vsaj približno človeško. Tako greš pač naprej z mislijo, da bo bolje.

V naši prestolnici pa je drugače. Edino če je človek len, je lačen in na klopci, drugače pa se da živeti dostojno, da si čist, sit in da spiš pod streho na postelji, česar si zasluži vsako človeško bitje. Ne zavedamo se, kaj bi bilo brez teh institucij, ki nudijo nam brezdomcem, kakor tudi drugim ljudem, strokovno podporo, streho nad glavo in hrano. Kralji ulice nudijo tudi prostor za druženje, kjer se lahko vsaj za nekaj ur usedeš, zadremaš, imamo ulični časopis, ki mislim, da veliko ljudem pomaga preživeti mesec. Vsaj meni oziroma nama. In potem se vprašamo, zakaj so/smo vsi v prestolnici. Odgovor je preprost. Da se preživimo v okviru zakonov. Od prestolnice bi se morali česa naučiti tudi manjše občine in kraji, da bi prenehali odrivati ljudi iz svojih matičnih, rojstnih krajev. Kajti vsakemu se lahko zgodi, da se mu življenje obrne čez noč, dobesedno ni recepta, ki te obvaruje pred tem, saj mnogi faktorji vplivajo na življenjske dogodke, ne samo mi. Ne obsojajmo in ne odganjajmo ljudi, ki so drugačni od nas. Včasih nekaterim že malenkost ogromno pomeni.

Jenko

ZAHVALA OLIMPIJI

Navijači ljubljanskega športa so v teh dneh zelo dobre volje. Razlog? Štirje naslovi v roku štirih dni! Dvakrat je uspelo nogometašem NK Olimpije, ki so po dramatičnem finišu osvojili prvo mesto na državnem prvenstvu, nato pa v finalu pokala premagali še Aluminij. Po stopinjah svojih »bratov« iz nogometne Olimpije so šli tudi nogometašice ŽNK Olimpije in košarkaši Petrol Olimpije. Ni kaj, v prestolnici je bilo konec maja kar pestro.

Naj omenim, da je nogometna tekma za naslov državnega prvaka na koncu utrpela določene prekinitve, saj so nepotrpežljivi privrženci Olimpije začeli vdirati na zelenico. Na koncu je obveljal rezultat 1 : 1, kar je zadostovalo za slavo Ljubljančanov.

Po koncu pokalne tekme med Olimpijo in Aluminijem je sledila proslava za osvojitve vseh naslovov ljubljanskih moštev. Za zabavo so poskrbeli Big foot mama in Pero Lovšin. Kralji se Olimpiji zahvaljujemo in ji ob enem čestitamo za osvojene lovorike!

NN

DRUŠTVO KRALJI ULICE SE ISKRENO ZAHVALJUJE ŠPORTNEMU DRUŠTVU OLIMPIJA ZA VSE DONIRANE VSTOPNICE ZA ŠPORTNE PRIREDITVE V SEZONI 2017/2018.

»ZAŠKATLANOST« ALI O ISKANJU SMISLA ŽIVLJENJA ONKRAJ PODJETNIŠTVA

»Think outside the box,« je pogostokrat slišana managerska mantra. Vendar fraza vse bolj odzvanja v prazno. Ne zdi se le, da managerji in sorodni *homo economicus* ne znajo razmišljati izven okvirjev, situacija je veliko hujša. Izven okvirjev ne znamo več razmišljati kot celotna družba. Vse večji del naših življenj je zreduciran na finance. Osredotočenost tistih, ki imajo dovolj in preveč, je usmerjena v to, kako pridobiti še več, prav tako se glavni fokus tistih, ki nimajo nič ali premalo, vrti okrog tega, kako dobiti denar, da sploh preživijo iz dneva v dan. Temu primerno se seveda večina naših medsebojnih razmerij, delovanj in pogovorov vrti okrog omenjenega. Vendar je postavka, da ekonomija posega v vse segmente naših življenj, pavšalna. Pri tem moramo biti natančnejši. K uničevanju družbenega tkiva, naše medsebojne povezanosti, prispeva predvsem redukcija ekonomije na njen finančni del oz. na golo ustvarjanje dobička, ki postaja sam sebi namen.

Ekonomiziranje oziroma gospodarjenje pa ima veliko širši pomen, kot je le ustvarjanje dobička. Grški pomen pojma ekonomija, *oikos nomos*, se nanaša na pravila, kako skrbeti za domače ognjišče. Ekonomski problem, ki ga rešujeta skrbnica in skrbnik domačega ognjišča, je precej bolj obširen kot le dobičkonosnost. Gre za primerno upravljanje z različnimi vrstami bogastev, ki zagotavljajo preživetje in gradijo skupnost, ustvarjanje novih virov, delitev presežkov itd., kar seveda lahko prek mikrokozmosa domačega ognjišča razprostrmo na celotno družbeno sfero.

Oženje področja ekonomije le na podjetništvo in finančno ekonomijo, posledično pa tudi samih naših življenj in izkustev, se zrcali tudi na področjih, ki naj bi, ironično, pravzaprav prispevala k spodbujanju obratnih trendov. Tako lahko tudi v polju socialne ekonomije spremljamo, kako se to področje reducira predvsem na podjetništvo, kar se denimo zelo dobro odraža na konferencah, kjer se namesto odpiranja debat o alternativnih ekonomijah pogovarjajo predvsem o tem, kje in kako dobiti sredstva, kako ustvarjati dober produkt za trg, o uspešnih marketinških prijemih, ciljnih skupinah, poslovnih načrtih itd. Skratka, srečanja akterjev s področja socialne ekonomije postajajo sumljivo podobna klasičnim *managerskim* druženjem. Vse to pa se seveda odvija v imenu družbene odgovornosti. Polje socialne ekonomije, pa najsi bo to pri nekaterih sodelujočih povsem zavedno, pri drugih pač samo nereflektirano in entuziastično, se tako reducira na samo še eno orodje blaženja hudih posledic dominantnega gospodarskega sistema. In kot tako seveda pripomore k vzdrževanju in reproduciranju kapitalizma. Volk si torej, ob vse hujših v nebo vpijočih socialnih krivicah, po hitrem postopku spet nadeva ovčjo preobleko.

Če so se nam, nekaterim, ki socialno oz. skupnostno ekonomijo vendarle dojemamo drugače, začele zadeve dozdevati že skoraj brezupno »zaškatlane«, pa je z novo številko Časopisa za kritiko znanosti, Solidarnostne ekonomije,* le posijal žarek, ki možnosti alternativnih

ekonomij razsvetljuje z druge, še kako pomembne perspektive. Skozi prispevke se prek primerov dobrih praks in na osnovi teoretskih in zgodovinskih premislekov solidarnostnih ekonomij izrisujejo temeljne razlike med socialno in solidarnostno ekonomijo in se izpostavljajo tisti vidiki in prednosti, ki so (bili) naključno ali načrtno zamolčani, napačno interpretirani in popačeni. Prav tako se skozi ČKZ preigrava temeljno vprašanje, ali so raznolike prakse nastajajočih kooperativ ali zadrug most, ki vodi k drugačni ekonomiji, ali pa ostajajo zgolj t. i. tretja noga kapitalizma. Kot pravi Marta Gregorčič v uvodniku, doživljajo v zadnjem desetletju tako socialne kot solidarnostne ekonomije renesanso, pri čemer poskušajo različni akterji, tudi EU, podrediti solidarnostne ekonomije socialnemu podjetništvu oz. na dobiček in posameznika osredinjeni ekonomiji. To pa počnejo predvsem zato, ker so solidarnostne ekonomije usmerjene k spremembi celotnega družbenogospodarskega sistema, socialne ekonomije pa so usmerjene k doseganju socialnih ciljev z uporabo podjetniških pristopov in na ta način k vzdrževanju obstoječega ekonomskega reda.

Koncept solidarnostne ekonomije, kot opisuje Marta Gregorčič v svojem prispevku, je novejši in se je razvil v državah Latinske Amerike v zadnji četrtini 20. stoletja, v Evropi pa ga je prevzela in utemeljila Francija po letu 1990. V Latinski Ameriki so solidarnostne ekonomije rasle spontano iz potreb večine ljudi z željo po dostopu do temeljnih storitev, ki jih vlade niso omogočale. Večina teh držav se namreč ni razvijala v smeri državne blaginje niti v smeri socialne države. Tako so se v 60., zlasti pa v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja začele samodejno razvijati kooperative, alternativne valute, zadrugne hranilnice, samoupravljanje, samodoločujoče regije, kooperative kooperativ ... Tovrstne velike formacije so pokrivalle vse potrebe prebivalstva (alternativne izobraževalne ustanove, skupnostne bolnišnice, zdravstveni domovi ...), rasle so spontano, nenačrtovano kot politike uresničevanja boljšega življenja skupnosti ter brez podpore države in kapitala.

S svojim delovanjem solidarnostna ekonomija torej prevprašuje temeljne koncepte, ki jih imamo znotraj okorelosti kapitalizma za samoumevne: naš odnos do lastnine, odnos do naravnega bogastva, družbeno organiziranost, upravljanje, produkcijo, potrošnjo, distribucijo ... in naj se sliši še tako velikopotezno, v njenem središču je pravzaprav preizpraševanje o smislu naših življenj, našega odnosa do vsega živega pa konec koncev tudi neživega. Škatle, ograje, okvirji, predalčki ... morda na prvi pogled res ponujajo varnost in razumevanje tega kaotičnega sveta, a se vse prehitro zgodi, da se spremenijo v kletko, ki niti zlata ni.

Luna J. Šribar

* Solidarnostne ekonomije, ČKZ, let. XLVI, 2018, št. 271, ur.: Marta Gregorčič, Karolina Babič, Nina Kozinc.

TRAVA

Rad imam vrtove. Velike, majhne, z rožami ali brez. Z grmički ali z visokimi drevesi. Primarno po navadi povsod raste trava. Lahko je nizka ali visoka in kot vse rastline na vrtu tudi trava rabi pozornost. Z različnimi tratami različno rokujemo. Še več dela je s travo, ki ji rečemo *Cannabis sativa*.

Ta rastlina v bistvu ni podobna nobeni drugi travi, nekateri jo tudi kadijo. Poznam vrtnarja, ki je imel za svoj moto rek: »Kosim in kadim travo in pijem kavo.« Delal je z veseljem, in to uspešno. Kaj dela sedaj, ne vem, ampak ga imam na sumu, da piše spomine. Najlepši od vseh je rajski vrt. Rad bi ga videl, ker menda pomirja in deluje na dušo zelo zdravilno.

Kavica

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

KO ODMRLA BO DRŽAVA

Zemlja 2050 ... Planet je združen, ni meja, z vsake celine je en človek predstavnik v zemeljskem svetu. Ljudje dočakamo 150 let. So le še redarji in sodniki poravnalci. Bolezni ni več, razen prehlada in kakšnih psihičnih epizod. Psihiatrično se zdravimo ambulantno. Prekršek je le skok čez plot ali žalitve. Plača se le denarna kazen. Za vse delajo dobro programirani multiplicitirani androidi, ki vozijo taksije, avtobuse, letala, vlake ... Vsi so zastoj.

V trgovini si postrežemo sami s kreditno kartico in vzamemo, kolikor rabimo. Vozimo se v letelih vozilih, ki so hibridi med avtomobili in helikopterji. Androidi redarji usmerjajo promet. Vojsko in policijo so ukinili. Nista več potrebni, odmrta je represija države, in sedaj, ko je tu planet blagostanja, je vse zastoj, kot je jasnovidno napovedal vizionar Edvard Kardelj. Invalidi so zaščiteni. Imajo e-knjige in e-časopise, knjig v tisku ni več. Vsak dobi ob rojstvu telefon na dotik, s TV-jem in netom.

Vsi smo srečni, potujemo tudi na druge planete. Zakonov ni in živimo po desetih božjih zapovedih. Androidi redarji letijo, se predstavljajo iz kraja v kraj. Klasične ideološko politične stranke so izumrle, ljudje se delimo po tem, kakšno hrano uživamo in kakšno glasbo poslušamo.

Komunizem božji ... moramo delati na tem planu, potrebujemo tudi futuristične pomočnike znanstvenike.

Črtomir Clonsky

PA NE OKOL GOVORT.

NARAVNA SELEKCIJA

Ne vem, kaj naj napišem. Ali to, da ravno sedaj nimam za cigarete in vem, da bom šel raje prodajat Kralje ulice, kakor da bi fehtal enega po enega, ko pa kadijo le prijatelji okoli mene? Ali to, da bom šel – kar sigurno ne bom – fehtat azilante, saj od ljudi na Prešernovem trgu večinoma samo oni kadijo? Ali pa to, da je pomembno, da v teh časih tisti, ki smo isti, držimo skupaj? Kar pa tako ali tako vemo že vsi. Ne vem. Vem pa, da je pomembno to, da si pomagamo med seboj, saj nam je tako ali tako vsem težko. No, to bi bilo to. LP vsem!

Dejan Sony

CVETKE S KNOBLEHARJEVE

Vem, da bi moral ta članek začeti drugače. Vem, da bi moral pisati v »drugem sistemu«, pa mi duša ne da. Nekdo v 2. nadstropju Knoble me je preimenoval oziroma napisal na moja vrata *Zlatko* in zato sem zaradi tega menda gej. *What the fuck do you want?*

Po tem članku o SPL-ju me v nadstropju najbolj sovražita dva, za ostale ne vem. Vem le, da me nekateri podpirajo in da so ostali indiferentni. In ostala nadstropja? Vsi stojijo za menoj. Seveda tisti, ki berejo. V drugem štuku so me pač napizdili tudi tisti, ki članka niso prebrali. Zakaj že? Kdo ve! Borim se za pravico vseh. Kdor jo hoče, naj jo sprejme, in kdor ne ...

Sem kreten? Sem! Čakam na nov napis na vratih, toda utihnil ne bom. Pa še eno si zapomnite ... ne govorim le o drugem štuku. Stalno sem v stiku tudi s spodnjima štukoma. In kdo ste vi, da me tako jebete?

Taubi

NEK CESTNIH AJ

JUTRI BO NOV DAN

Jutri bo spet nov dan pa misli begajo, kaj bom postorila poleg prodaje časopisa. Kot prodajalka se tolažim, da hitro pozabim na grde pripombe, da je moje delovno mesto podobno poklicem, kot sta smetar in branjevka. Upam, da bo časopis nekega dne tako »v redu«, da ga bom s pomočjo kolesa lahko metala v nabiralnike in mi ne bo več treba štati pred trgovino kot prodajalka brez vijolic. Srečujem različne ljudi, dobrohotne in manj razumevajoče: »Ja, seveda bom kupila časopis, vsak mesec ga kupim.« Ali pa: »Spravi se že nekam. Kaj pa delate doma? A spite, kaj napišete? Kaj vas je pripeljalo do tega, da to delate?« Dobro vračaj za slabo pa bo slabega hitro manj oz. bo šlo v pozabo.

I. P.

DOBRI LJUDJE

Če ne bi bilo dobrih ljudi pri Mercatorju na Parmovi, kjer prodajam časopis, bi bil z družino večkrat lačen kakor šit. Zato se iskreno iz srca zahvaljujem vsem, ki mi tako ali drugače finančno pomagajo, da se prebijemo skozi mesec – z nakupom časopisa Kralji ulice ali kakšno drugo malenkostjo. Cenim vse, kar mi podarite. Cenim tudi pozdrave in pogovore. Hvala lepa še enkrat.

Mitja Jakopin

NO TAKO

Ja, zjutraj se zbudim sam, prižgem internet, se »priklopim« na svoje prijatelje in vidim, da me imajo radi. Kako to, da ko misliš, da si sam, sploh v resnici nisi. Vsi znajo odpustiti neumnosti, ampak zlo pa ne. Ljubezen obstaja – kdo bi si mislil, da je to res. Rad vas imam vse, je rekel papež.

Soni

NOSEČNOST

Že večkrat sem bila noseča, ampak vedno so se pojavili spontani splavi ali pa je posteljica rastle, plod pa ne. Zdi se mi, kot da tokrat obstaja višja sila, ki mi je dala možnost, da tudi jaz podarim življenje.

Ampak težko je, če imaš otroka z nasilnim, agresivnim in posesivnim fantom. Dostikrat pomislim na splav, ampak mi nekaj pravi, da ne smem. Velika zahvala gre Kraljem ulice, ki res znajo pomagati. Tako sem se odločila, da otroka obdržim. Bojim se, da bom ostala sama z njim, a vem, da se bom zanj borila kot levinja.

Mislim, da tega blagoslova ne smem ubiti oz. splaviti. Če je še tako težak porod, ko dobiš otroka v naročje, pozabiš na vse bolečine, ki si jih pretrpela. Bodoče mamice, dobro premislite, preden se odločite za splav.

Anea

ČETRTEKI SO ZAKON

Tako kakor nekateri komaj čakajo, da je konec tedna, da je vikend itd., jaz komaj čakam, da je četrtek. Zakaj?

Ker se tistega dne veselim in dobim elan za naprej. To pozitivno energijo pa mi da moj sinček, komaj čakam na to uro in-pol, saj sem presrečen, ko se podimo in igramo na igralih v parku.

In ko mi sinček, star komaj dve leti, reče očka in me objame, se zavem, da je življenje zelo lepo in čudovito, če ga le živimo in ga ne prespimo, saj je prekratko.

Jenko

KISLO ZELJE

Bil je dan kot vsak drug. Sprehajala sem se po ljubljanski tržnici, ko me je neka gospa nagovorila in mi ponudila pol kilograma kislega zelja.

Nato me je še enkrat »zgrabila«, tako da sem dobila kar cel kg. Zelo sem ji bila hvaležna in ji v zameno ponudila Kralje, ki pa jih je že imela. Zato draga gospa ... hvala lepa še v pisni obliki.

VANJA (#578)

ANEKNOTE IZ PRODAJE

PRIDNI KUŽKI

Med prodajo časopisa s standardnimi izrazi in postopki dnevno pritegujem kupce ke. Poleg mene sta bila tokrat tudi dva psa, nobeden od njiju moj. »Sedi,« jima ukažem, ko pride mimo stranka. Eden se usede na desno, drugi na mojo levo stran.

Zakaj so torej klošarski psi tako ubogljivi? Če ne bi bili, bi lahko zopet končali na Gmajnicah.

Polde

NOTRANJI GLAS

Na svojem rednem mestu, kjer prodajam časopis, pred Mercatorjem na Parmovi, stopi predme gospa srednjih let in reče: »Danes imam pa nekaj za vas.« Ker ji je tako menda govoril notranji glas (da mora oz. da naj daruje). Po polurnem pogovoru mi na koncu gospa v roke stisne petdesetaka, bilo je več kakor dobrodošlo, saj je bil ravno čas plačila najemnine. Hvala skrivnostni gospe.

Mitja

NEOLIKA

Nek dan, ko sem začel prodajati in je prišla prva stranka, sem jo lepo pozdravil, medtem ko mi je ona le obrnila hrbet in odšla v trgovino.

Ko sem odrasčal, ko sem bil le majhen deček, smo bili vsakič, ko nismo pozdravili ali odzdravili, okregani s strani starejših ljudi.

Igor »G«

NESPODOBNO POVABILO?

Dopoldan med prodajo časopisa ponudim izvod neki gospe. Vprašam jo: »Ste že naredili kakšno neumnost danes?« Odgovori: »Danes še ne.« Pa ji rečem: »Sem lahko prva?« Odvrne mi, naj malo počakam.

Čez deset minut se ob meni ustavi avto, zagledam isto gospo, ki odpre sopotnikova vrata in reče: »Kaj zdaj, greš ali ne greš?«

Polde (#312)

KARMA

Rad prodajam Kralje, vendar še vedno ne razumem povsem, zakaj mi pomagajo ljudje, ki komajda sami preživijo iz meseca v mesec, starejši z minimalnimi pokojninami in ljudje, ki jim evro ali dva pomenita veliko. Saj vendar ni logično, da prej pomaga nekdo, ki mu že tako primanjkuje sredstev, kot tisti, ki mu ne manjka nič.

Vedno pravim, da se dobrota vrača z dobroto, verjamem tudi v karmo. Karma je prasica.

Jenko

SRAMOTA

Nek dan med prodajo časopisa sem spoznal gospoda, ki je vojni veteran. Vse od leta 1991 pa do danes je kljub njegovemu doprinosu brezdomec.

Med najinim pogovorom mi je zaupal, da je imel v vojski visok čin in funkcijo, ampak kljub vsemu je od takrat pa do danes na nek način praktično neviden.

Igor »G«

MESEČNA VOZOVNICA

Sem redna prodajalka uličnega časopisa, prodajam pa pred garažno hišo na Trdinovi. Trudim se biti vljudna in prijazna, kar je opazila tudi gospa srednjih let. Kakor vsakemu sem tudi njej ponudila časopis.

Gospa se je ustavila in dejala: »Večkrat si mi ponudila vaš časopis, a nikoli nisem imela drobiža pri sebi, ti pa si vedno tako prijazna in mi, kljub temu da ti Kraljev nisem nikoli kupila, vedno zaželela lep dan. Danes te pa moram nagraditi.« Segla je v denarnico in iz nje nasmevano potegnila bankovec za 10 evrov rekoč: »To je prav za tebe in za nobenega drugega!«

Nasmejala sem se ji, se ji iz srca zahvalila ter pojasnila, da sem ta dan prodajala časopis z namenom, da si podaljšam mesečno vozovnico za LPP, in da mi bo njen prispevek zelo prav prišel. Iskrena hvala!

Špela Blatnik

TEŽAVE S PLAČILNIMI KARTICAMI

»Gospod, kupite socialne traparije.«

»Nimam nič drobiža, imam samo kartico. Kaj pa vi, imate kaj drobiža?«

»Pa ga res nimam.«

»No, vidite ... Predlagajte, da vam na društvu nabavijo POS-terminale.«

Polde (#312)

Dogodki:

SMUČA ULICA – ČISTILNA AKCIJA V KRANJSKI GORI

Foto: Žiga Žaga

V okviru projekta Zaživi Ulica – Smuča Ulica, smo se kralji že peto leto zapored odpravili na delovno akcijo v Kranjsko Goro. V sredo, 30. 5., se nas je namreč osem udeležilo delovnega izleta, s kombijem pa nas je ob osmi uri pred društvom pričakala Tanja – strokovna delavka – ter nas odpeljala v Kranjsko Goro.

Na smučišču nas je poleg sonca pričakala tudi ga. Klavdija Gomboc (vodja trženja RTC žičnice Kranjska Gora), nakar smo se odpravili pod Bedančevo kočo, kjer smo začeli čistiti kolesarski park. Delo ni bilo naporno, pobirali smo stare deske z žebli in odpadke, ki v okoliš ne sodijo. Okoli pol enih smo se odpravili do Žejne Pehte, kjer so nas pogostili s slastnim ričetom in pijačo, tako da smo se prijetno okrepčali. Srečko in Iva sta se odločila za veganski obrok.

Okoli druge ure smo se odpravili še na kratek izlet do jezera Jasna, kjer smo malo posedeli in uživali v kranjskogorski naravi. Okoli tretje ure smo se odpravili proti Ljubljani in srečno prispeli domov. Zahvaljujemo se RTC žičnice Kranjska Gora in Združenju slovenskih žičničarjev, ki nam omogočijo vsakoletno enodnevno smučanje.

Jože Drol

POD RDEČO ZVEZDO

Morda največji partizanski miting pri nas (vsaj zame). Kongresni trg je bil poln ljudi. Noro! Najprej sem pričakoval le stare borce, toda tam so bili tudi mladi, celo v otroških vozičkih. Kaj mi je dalo to misliti? Partizanov ne bo nihče izkoreninil. Se ne da. In ... 90 odstotkov jih je nosilo mikice z zvezdo ali Titovo sliko (tudi jaz in ponosen sem na to).

Toda vrnimo se k dogodku. Koncert. Noro. Od partizanskih pesmi, evropske revolucije do rocka in vmesnih monologov Svetlane Makarovič – vsega po malo (čestitam ti, gospa). Nastopil je tudi Jani Kovačič, ki je, kot je njemu znano, še predelal komad Žare lepote. Noro. Saj marsikdo ni dojel, a peli smo vsi, tako tisti na odru kot tisti pod odrom. Neopisljivo. Članek bi seveda moral biti daljši. Toda takega veselja se ne da raztegniti na dve strani. Dovolj je le reči hvala.

Dan mladosti, 25. maj. Ja, spomnim se, da sem bil enkrat v Beogradu na štafeti, toda takega žura, kot je bil na Kongresnem trgu, nisem doživel.

No pasaran!!!

Taubi

POHOD NA TOŠKO ČELO

In poskusili smo znova. Tokrat smo se povzpeli na 590 metrov visoko Toško čelo. Že ustaljena, veselja in vneme polna družba se je zbrala pred društvom Kralji ulice, kjer nas je pričakal naš vodič Sašo. Tik pred odhodom je vsakemu izmed udeležencev podelil tudi okrepčevalno popotnico.

Najprej smo se z mestnim avtobusom številka pet odpravili do končne postaje v Podutiku, od tam pa nadaljevali peš, kot se za pohod tudi spodobi. V strnjeni vrsti smo pod vodičevim nadzorom počasi napredovali proti vrhu, kjer stoji lovski koč. V prekrasni in neokrnjeni naravi, malo stran od središča Ljubljane, smo neizmerno uživali in brčkone pozabili na vsakodnevne težave. Naši skupini je sledil tudi Davidov štirinožni prijatelj Džoj. Med potjo smo se precej sprostiti in celo spregledali markacije, zaradi česar smo tudi rahlo zašli.

A ker smo bili udeleženci pravi avanturisti, smo označeno pot hitro našli. Sam vzpon, kot tudi celoten pohod, ni bil prav nič težaven, ravno nasprotno. Po dobrih 45 minutah smo prispeli do razgledne točke, s katere smo uzrli Ljubljano. Samo še kosček poti nas je ločil do vrha, na katerega pa smo prispeli prijetno utrujeni. Na svežem zraku in ob sproščenem kramljanju smo si oddahnili in pomalicali. Seveda nam je bilo tudi vreme naklonjeno.

Okoli poldneva smo se spočiti in s polnimi želodci spustili po označeni poti do avtobusne postaje. Tudi tokrat smo

izlet zaključili v zgodnjih popoldanskih urah pred sedežem društva. Vrnili smo se brez poškodb. Lahko vam povem, da komaj čakam na naslednji podvig.

Špela Blatnik

OBISK TURŠKE VELEPOSLANICE

Foto: Turška ambasada

V torek, 12. 6., nas je razveselil obisk turške veleposlanice Essen Altug, spremljali pa so jo tudi predstavniki organizacije TIKa iz Zagreba.

V sodelovanju z restavracijo Druga violina so za naše ljudi pripravili okusen ričet s hrenovko. Najprej smo z gosti seveda malce poklepetali ter jim predstavili svoje društvo, legenda Tonček pa jim je ob vsem tem ponudil še cigarete.

Za prijeten obisk in hrano povrhu se v imenu društva zahvaljujemo turškemu veleposlaništvu, organizaciji TIKa in Drugi violini. Upam, da bomo ostali v stiku.

KU

AHMADIJA

Foto: arhiv KU

V sredo, 13. 6., je v okviru ramazana dnevni center obiskala tudi muslimanska skupnost Ahmadija, in sicer s sloganom »Ljubezen vsem, sovraštva nikomur«. Obiskovalce dnevnega centra so pogostili z juho, glavno jedjo, solato in sladico. Prinesli so tudi napitke. Iskrena hvala!

KU

Mariborska stran:

V društvu Kralji ulice smo konec leta 2016 začeli z razvijanjem in izvajanjem programa antideložacije tudi v Mariboru. Osnovni namen programa je, da uporabniki obdržijo varno in cenovno ugodno nastanitev. Program se deli na dva dela, eden je preventivno skupnostno delo, ki ga izvajamo v stanovanjskem kompleksu na Poljanah, drug pa terenska podpora ranljivim posameznikom in družinam.

Predstavljamo vam Mariborsko stran, pri kateri sodelujemo z Zavodom Franko Maribor.

KOŠČKI ŽIVLJENJA

KO ME VPRAŠAJO, ZAKAJ PIJEM ...

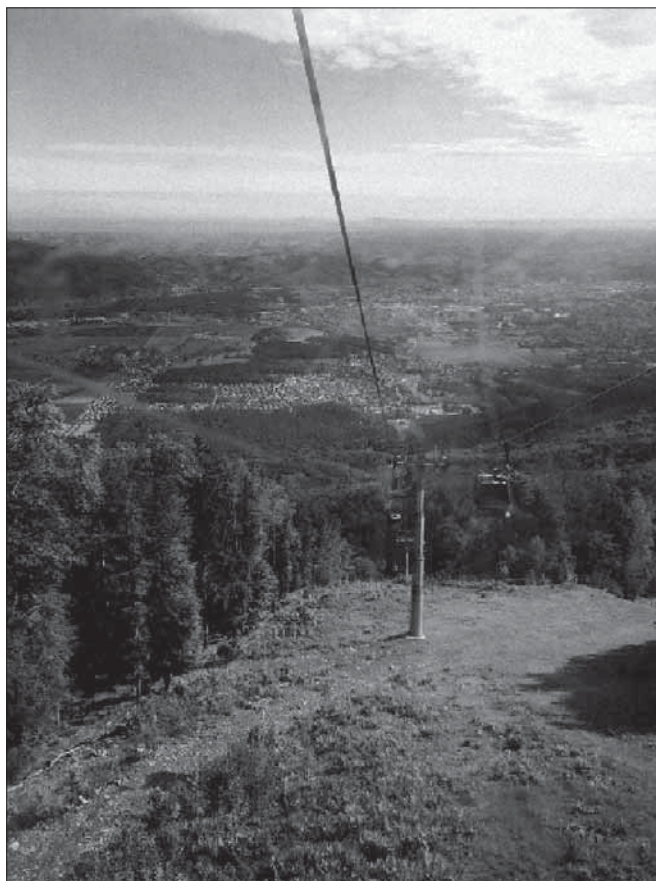
»Ko sn bil mali, je b'la navada, da so dojenčkom, ko so se preveč drli, dude, saj veš kam, namakali. V šmarnico, jasno. Tak' smo zaspali, stari pa so mir 'meli.«

Včasih, ko sva bila še majhna, sva živela na deželi. Vsi smo. Mati in očim sta delala, ostali smo hodili v šolo. Vse dokler se ni zgodila nesreča. Po nesreči je šlo vse samo še navzdol.

Brat je bil star sedem let, ko sta se z očetom peljala s kolesom domov. Klasična rutina, vsakdanja vožnja. Res je, da je bila že tema, pa vendar takrat še ni bilo toliko avtov, enako smo mislili tudi o nevarnosti. Ampak se je zgodilo. Nek avto je zapeljal mimo – no, ne mimo. Voznika niso nikoli našli, zbežal je, takoj. Očim je na kraju nesreče umrl, brat je utrpel hujše posledice, ki so vidne še danes, 44 let za tem. Mati si je našla novega, odšli smo živeti v Dobrovce. Po osnovni šoli sem odšel v Logatec, kjer sem se izšolal za avtoličarja, Zoran pa je v Planini pri Rakeku dokončal dvoletno za »tišlerja«. Oba sva se v teh srednješolskih letih marsikaj naučila. Marsikaj praktičnega. Med drugim tudi to, kako se ulovi in okusno pripravi srako.

»Isto narediš ko' pišeka. V krop jo daš, to je najboljšje. 'Ma pa isti okus ko' ... ko' puran. Še nisi nikol' jedla?« Najboljše so še tiste iz gnezda. Samo splezati moraš na drevo.

Po srednji šoli sem si našel službo, delal sem v TVT-ju na Studencih. Nato so me poklicali v vojsko, v Beograd. Tam je bilo res dobro. Všeč mi je bilo. Nekaj za mene. Bil sem desetar. Ko sem se vrnil nazaj, sem šel živeti nazaj v Dobrovce. Oba sva bila tam, dokler naju ni brat izrinil, da sva odšla živeti v prikolico na našo njivo. Tam sva sicer bila brez elektrike in tekoče vode, bila pa sva povsem svobodna.

Skriti Maribor

Foto: Špela Dolajš

Trenutno živim z bratom v bivalni enoti. Deliva si teh 15 kvadratov, spiva meter stran drug od drugega. Imava televizijo, rada gledava filme. TV 1000 nonstop. Jaz občasno pomagam bratu pri delu – opravila na vrtu, njivi, sekanje dreves, žaganje. Najboljši pa sem v vožnji traktorja. To res znam. Tu me vedno potrebujejo.

Življenjska zgodba: Danilo Kurtovič

Zapisala in priredila: Mojca Bizjak

Če te o našem delovanju v Mariboru zanima še kaj več, nas obišči na Facebook strani: Kralji ulice Maribor.

SESTOP Z VLAKA ...

Šele sestop s tega »črnega« vlaka – polnega bolečine, udarcev, poškodb, zanemarjenosti, zlorab, jeze, žalosti in nemoči – mi je omogočil, da sem ponovno normalno zaživela, ponovno uvidela lepoto življenja, kot sem jo izkušala včasih.

Mnogo, mnogo let nazaj je bilo moje življenje polno svetlobe, prijaznih nasmehov, radosti in sreče. Takrat nisem poznala bolečin, ki ti telo preplavijo s strahom in ti ohromijo dušo ter jo napolnijo s sramom in prezirom do same sebe. Moja duša je bila nekoč polna preprostosti, zadovoljstva, svobode ...

Ahhh, toži se mi po teh preprostih in srečnih časih.

Vem, življenje ne bo več nikoli takšno, kot je bilo ... ta vlak je zame odpeljal za vse večne čase. Leta so naredila svoje. »Črnina« je naredila svoje rane, zelo globoke rane ... A zaradi lastne borbenosti in ljudi, ki so mi v »črnih« časih podali svojo toplo dlan, našli zame lepo besedo, nasmeh in spodbudo ter so vsaj malo verjeli vame, sem se opogumila in se odločila spremeniti. Prvi korak je bil s tem narejen. Ko končno sestopiš s tega neusmiljenega dirjajočega vlaka večne pogube, najdeš »pravo« življenje – polno

miru in svežega zraka. ZADIHAŠ! Na obrazu se ti pojavi pomlad. Zmagal si! Konec je začaranega kroga, slepih ulic. Z dvignjeno glavo, ponosna sama nase, korakam naprej. Grem na drug vlak. Vlak, ki ceni življenje. Povsod mi cvetijo najlepše rože, ljudje me imajo radi in me sprejemajo, takšno, kot sem. Jaz sem!

Rada bi, da bi tako ostalo za vedno, brez sprememb. A če slučajno spet mimo pripelje »črni« vlak ... Se je treba pobrati in ponovno sestopiti z njega. Se splača! In življenje gre naprej ...

I. K.

POdpiram - MOJCA SEKULIČ FO

016
KRALJI
ULICE

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja?

Le človek, se pojavi odgovor, ko odlušim vse drugo. Arhitektka, pa to nisem več. Slikam in ilustriram, izdajam svoja mala založniška veselja, ki razveseljujejo druge. Avtorski koledar je že precej znan, pripravljam knjigi ... Poganja me veselje v tem, kar delam. Petje, komunikacija, lepo, s katerim se obdajam načrtno in zavestno.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti zbudi(jo) ob besedi brezdomstvo, brezdomen.

Tudi sama pravzaprav nimam stanovanja, vendar se še ni zgodilo, da bi ostala na cesti. Ob misli na možnost, da postaneš brezdomen, in kako hitro se to lahko zgodi, me objame groza, skorajda brezizhoden občutek panike. Tak pristanek je lahko še kako realen, če v družini nimaš zavetja in ti v življenju iz tega ali onega razloga spodleti.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdomstva? Kdaj si prvič srečala nekoga, ki ni imel »doma«, ali pa vsaj pomislila na to, kdo so pravzaprav brezdomni ljudje?

Moj oče je bil brez doma, sirota. Tudi umrl je nekako brezdomno, čudovit umetnik kipar. Nikoli ni zmozel iti čez svoje otroške rane, nikoli ni našel miru. Poznala sem kar nekaj ljudi, ki so se mi v času moje mladosti zdeli preprosteži in čudaki. Umetniki ali bolni na psihi. Takrat si nisem globlje razlagala njihovega statusa. Kasneje sem slišala za podjetnika, ki mu je dobro šlo in je potem postal brezdomec. Takrat me je prvič zadela ta »blizkost« dna, poleg tega v domači družini pa tudi tega takrat nisem zaznavala z današnje perspektive.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdomnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Srhljivo je, koliko je skritih zgodb in zakaj do njih pride. Mislim, da je tiste preventive premalo, preslabo plačana delovna mesta, preveč garanja. To nujno vodi do bolezni, izključenosti, invalidnosti. Po drugi strani se ljudje z goljufijo prebijejo do socialnih in neprofitnih stanovanj. Vse polno je lukenj in nesmislov v sistemu, od šole do zdravstva in – pravzaprav na vseh področjih.

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?

Gospoda pri Šparu na Čopovi pa enega pri kiosku 3x3 na Šubičevi. Včasih kako rečemo.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

Ga preberem, pa ne prodajalca, hahah, njega ne morem, zgodbe so preveč kompleksne ... Včasih preberem cel časopis, včasih skoraj nič, odvisno, koliko me potegne, toda večinoma sem tam na 2/3 prebranega.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Podpira, opira ljudi, jim daje neko možnost zaslužka, druženja s širšim, »drugim« slojem ljudi. Gre za posel. Spoštovanje, sosoštovanje. Zavedam se, da gre za skupine ljudi, ki so zelo ranljive, marsikdo ne more najti poti predvsem v psihi, saj to avtomatično potegne samozavest in energijo naprej. Preveč je preteklih ran. In vendar, vendar svetla lučka brli. Za koga pa že.

Foto: osebni arhiv

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Veliko podjetij je, krasnih in dobro delujočih. In po drugi strani nesorazmerje, srednji sloj ugaša. Vedno znova se mi Evropa riše v rdečih rimskih zastavah. Kruha in iger. *Panem et circenses*. Kultura človeka ugaša, dvignimo vrata gladiatorjem. Nekaj v meni je sicer strahovito uporniškega, in to še vedno verjame v lepo ne glede na kar koli. In ja, še vedno verjamem v dobro bit človeka. Srčiko.

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Pojem, hodim po brezpotjih, se učim vedno novih stvari, pogovarjam se, širim socialno mrežo in se hkrati umikam v samoto, kakor pač začutim. Skušam delovati dobro, razumeti ljudi, širiti vid, uvid, ker smo vsi le ljudje. Vedno znova vidim, da se dobro vrača z dobrim, tako ali drugače.

Bi izpostavila kaj takega, kar smo nehote izpustili?

Raje bi dodala. POdpiram, Odpiram, Odiram, Podiram, Opiram. Človek in njegovo edino življenje. Želela bi si neke zavesti, zavedanja, bolj biti tu, na tem mestu, brez primerjav z drugimi, samozavestno – tu, kot sem rekla. Si odpustiti, iti naprej. Od tu.

Moto?

V bistvu ne vem, če ga imam zares. Vedno znova premišlujem o tem. Ne vem. Culo na ramo in iti naprej, ne glede na kar koli. Narediti si svojo zgodbo, nekaj, v kar verjameš, vzeti s seboj v lastnem srcu in to negovati.

Intervju pripravila MG

PLAVI, NE HOD'TE PO TRAVI.
ČUČI

POBEG

Pravijo, da je danes človek bolj svoboden, kot je bil kadar koli prej, vendar je danes opaziti več sužnjev, kot jih je zgodovina kadar koli poznala. Zasušeni s strani materializma, z odtujenostjo od svojega poklica, s strani birokratske države, ki ji ni mar za posameznika. Razlika med včasih in danes je samo v tem, da se danes ljudje v svojem suženjstvu ne prepoznajo ali pa ga preprosto sprejmejo kot *de facto*.

Tisti, ki ne želijo biti del tega cikla prikrite zasušitvenosti, ostanejo marginalizirani, pahnjeni v revščino, odrinjeni od družbe kot odpadniki. Kajenje ubija. Alkohol zastruplja telo. Kako lahko tisti, ki komaj preživijo s socialnimi miloščinami, upravljajo denar za nekaj tako nepotrebnega? Take izjave slišimo skoraj na vsakem koraku. Vendar kadar nimaš ničesar izgubiti, kadar tlačiš bedo toliko časa, mentalno in čustveno utrujen, postane popolnoma vseeno, če doživiš starost ali propadeš že prej – ker je propadanje del tvojega vsakdanjega sveta.

V bedi in revščini nimaš tega privilegija, da streliš k dolgemu življenju, ker si popolnoma prevzet z razmišljanjem, kako boš prišel skozi mesec in preživel. Postaneš utrujen od življenja. Odštevaš dneve do naslednje denarne socialne pomoči, ker je je bilo premalo, da bi pokril vse stroške tega meseca. Poskušaš si izposoditi nekaj denarja od tega in onega, dokler ne podreš vseh mostov z drugimi in si nimaš od koga več sposoditi. V revščini si že od vsega začetka in je vse, kar poznaš.

Cikel revščine je že zgodovinsko težko pretrgati ravno zato, ker ti je bilo dano, da odraščaš v težkih okoliščinah, torej je študij privilegij tistih, ki teh niso imeli ali so se znali dovolj zgodaj odcepiti od teh okoliščin.

Obstajata dve obliki tlake – lahko tlačiš revščino ali suženjstvo, domena elite je opravljanje tistega, kar te resnično izpopolnjuje. Vendar je ta krog elite ozek in visoka trdnjava okoli skoraj neprebojna. Razlika med enimi in drugimi je ta, da prvi pobegnejo v tujino, drugi pa iz realnosti. Pravijo tudi, da si edino ti tisti, ki si si lahko prepreka v svojem uspehu. Floskula, ki nam jo že od zametkov kapitalizma hranijo, da imamo občutek, da smo vsi rojeni z enakopravnimi možnostmi. Ne povedo tega, da si enakopravnost in svoboda lahko kupijo samo najbolj redki. Nekateri so pač bolj enakopravni kot drugi. Živimo v času domene elite, ki je danes bolj neprebojna kot kadar koli prej – tisti, ki niso eni izmed njih, pa so obsojeni na večno tlako. Želijo, da verjamemo, da so si reveži sami krivi za svoje okoliščine. Ne vedo, da so žrtve svojih okoliščin, in jih to tudi ne zanima. Tudi revež se je nekoč rodil s sanjami o tem, kaj bi želel postati, samo ni imel možnosti, da bi to dosegel. Resnica je, da je malo možnosti za izhod iz cikla revščine, za čase revolucij se zdi, da so mimo, družbena in osebna apatija je dokončna. Zato nadaljuješ življenje po že utrutih poteh in se prepustiš toku. Ker je to edini način, da preživiš.

L. R.

017
KRALJI
ULICE

DRŽIM SE

Osvobodim se želje
po dobrem avtu
in svojem konju
na velikem ranču
in stisnem
držalo na
avtobusu št. 20,
da me ne zanese.

Nedeljka

Leah O'Driscoll, 20/8

O LJUDEH Z JANUSOVO GLAVO

Janus je bilo ime prastarega etruščanskega in pozneje rimskega božanstva; običajno so ga upodabljali z dvema obrazoma: eden od teh obrazov je bil spredaj, drugi zadaj. Danes izraz »janus« označuje tudi dvoličneža (povzeto po Slovarju tujk).

Dvakrat v življenju sem se srečal s človekom, ki je imel dva obraza, morda tudi večkrat, ampak dvakrat sem (prej ali pozneje) to lastnost pri človeku tudi prepoznal; še več: izdelal sem si Janusovo duševno podobo oziroma sliko njegove osebnosti, razvil pa sem tudi svojo strategijo odnosa in obnašanja do njega.

Nekatere takšno srečanje doleti že zelo zgodaj, se pravi v otroštvu oziroma v zelo mladih letih. Takrat te srečanje takšne vrste navadno najbolj usodno zaznamuje. Sam sem imel nekakšno »srečo«, da se je vsaj ponovitev zgodila precej pozno, ko sem bil nanjo že nekoliko pripravljen, in sem nastalo škodo (ki je neizogibna) omejil »zgolj« na objektivno, preprečil pa veliko hujšo subjektivno škodo. Več o teh škodah v nadaljevanju.

Kakšni so torej (po mojem prepričanju) ti ljudje? Kot prvo je z njimi nekaj hudo narobe, kot drugo pa tega dejstva ne uvidijo in ne priznajo, zato jim je praktično nemogoče pomagati (ne glede na to, ali jim želi pomagati prekaljen strokovnjak ali zgolj laik). Včasih gre za osebe, ki so inteligentne, nadarjene in imajo tudi močan vpliv na druge, v nekaterih primerih že kar hipnotičen. Ker delujejo tako zelo prepričano. Veliko ljudi se pač ne more sprijazniti z negotovostjo v sebi in v zunanjem svetu, ne najdejo nekega trdnega središča ali pa ne morejo sprejeti življenja v negotovem svetu, kjer je nenehna sprememba edina resničnost. Eden od Janusov je bil tudi Adolf Hitler, če navedem najbolj razvpit primer. S Hitlerjem se na srečo nisem srečal, sem pa pred leti gledal film Propad (Der Untergang, 2004), ki govori o njegovem koncu, ko ujet v svojem bunkerju v okupiranem Berlinu in obkrožen z najzvestejšimi privrženci odštevaja zadnje dni življenja. Ob gledanju filma sem spet podoživel svoja osebna srečanja s podobnimi osebnostmi ...

Takšne ljudi obravnavam kot dve osebi v enem telesu. Ti dve osebi delujeta skoraj povsem avtonomno. Ena ima svetel, prijazen obraz in upam si trditi, da je v tem celo iskrena! To pa zato, ker se ne zaveda (praktično popolnoma »pozabi«), da se v njenem telesu skriva še ena, zelo mračna in nevarna oseba s povsem drugačnim, temnim obrazom. Janus je lahko ure, dneve in tedne sproščen, vesel, celo duhovit, radodaren in podobno. In očarljiv. Povezava med obema obrazoma pa je nezavedna. Temni obraz živi v svetu strahov in občutka splošne ogroženosti, zato se odziva manipulatorsko in skrajno agresivno. Njegovo obnašanje in izjave lahko v naivnem in nepripravljenem sogovorniku sprožijo zelo hudo stres, primerljiv s tistim, ki ga na primer doživiš v avtu, ki je pri veliki hitrosti izgubil stik s cesto in šel svojo pot (to sem v resnici enkrat doživel, in ker me je bilo sram kričati, je pritisk v meni narasel do skrajnosti – vseeno smo odnesli celo kožo in rešili tudi avto). Stresa, ki ti ga povzroči oseba z Janusovo glavo, se ni lahko znebiti. Mislim, da se mnoge žrtve v želji, da bi se hromečega Janusovega »sunka« otresle, zatečejo v različne oblike »zadevanja«, s čimer želim reči, da se lotijo sicer manj škodljivih ali povsem neškodljivih stvari, vendar v ekscesni (močno pretirani) meri posežejo po drogah (nikotin, alkohol, različne prepovedane mehke ali trde droge) ali po seksu. Še najbolj je čim prej obuti športne copate in preteči ali prekolesariti nekaj kilometrov (če pomaga) ali pa se komu zaupati.

Kadar takšna oseba kaže prijazen obraz, se mnogi ob njej sprostijo in spustijo z vajeti svoja čustva. Napaka! Prijazen

obraz si zapomni, kar je bilo izrečenega, in čez čas bo temni obraz iz spomina »vzel« te stavke in dejanja (zavedno ali nezavedno, prej ali pozneje), jih skrajno popačeno interpretiral in uporabil proti žrtvi. Bolj ko sta si rabelj in žrtev čustveno blizu in bolj ko je žrtev odvisna (ali se tako počuti) od rablja in manj ko se zaveda zakonitosti delovanja takšnih Janusov, toliko slabše zanjo.

Pri svojem drugem srečanju (nisem bil več otrok niti mladostnik) sem torej na različne načine ohranjal zbranost in distanco (kako sem to dosegel, je preobširna tema za tale članek), osebe nisem sovražil (ker je tudi sovraštvo čustvena vez oziroma vpletenost), včasih sem si celo dovolil malo pomilovanja ali sočutja, a ne preveč. Predvsem pa me je zanimalo. In zelo sem pazil na svoje besede in vedenje. Seveda ima tudi to svojo ceno: dalj časa, ko moraš biti v bližini Janusa, dlje ko ostajaš nesproščen in previden, več energije ti to posrka (in kar pozabi, da jo boš kdaj dobil povrnjeno). Preprečiš pa lahko s tem lastno travmatiziranost (subjektivna škoda), vendar ti temni obraz vseeno nakoplje številne težave, te za to ali ono prikrajša, ker je pač v vojni s teboj in z vsem svetom. Nastane torej objektivna škoda. S tem se moraš sprijazniti, in če mogoče, je najbolje oditi daleč proč od Janusa, po možnosti brez vrnitve. Dobro in slabo obenem je pri Janusu to, da so njegovi »izpadi« pogosto kratkotrajni in da kmalu pozabi (ti seveda ne!), kaj ti je povzročil. Če te ni preveč prizadel, je najbolje sprejeti, da te zdaj opazuje njegova prijazna glava, nikakor pa ne smeš pozabiti, da si obe glavi delita skupen spomin!

Ker Janus potrebuje občutek, da je pomemben, si prizadeva zasesti važne družbene položaje. Če drugega ne, se ljudje obračajo nanj iz praktičnih potreb, recimo zaposleni v podjetju, kjer je on šef. Kar naprej mu zvoni telefon, brez predaha daje napotke, deli ukaze in nadzira stanje. Okoli sebe zbira ljudi, ki mu prikimavajo: eni iz potrebe po opori (ker so sami negotovi, Janus pa nikoli ne dvomi, vsaj ne na zunaj in ob času, ko se pekel v njem začasno razblini), drugi iz strahu (ker so se že srečali s temnim obrazom) in tretji iz koristiljublja. Tako je Janus še bolj prepričan v svoj »prav«, saj se vendar toliko ljudi strinja z njim – le kako bi se torej motil?

Pred kratkim umrla fizik in kozmolog Stephen Hawking je sčasoma prišel do spoznanja, da tudi črne luknje v vesolju niso tako zelo črne, kot so bile sprva videti; tudi one bi lahko sčasoma »izhlapele«. Bojim se, da obstaja (med nami, ne v daljnih vesoljskih širjavah) še ena vrsta nekoliko drugačnih črnih lukenj, ki jih čas ne obrusi: to so ljudje z Janusovo glavo.

Ena največjih mojstrov in svetovne književnosti (žal skoraj povsem prezrta), Preusslerjev *Krabat*, na poseben način obravnava tematiko tega članka: Janus je tukaj stari mlinar, absolutni gospodar (nad življenjem in smrtjo) v začaranem mlinu, kjer si nekateri vajenci poskušajo priboriti svobodo, kar pa ne gre zlahka, vendar enemu na koncu po mnogih preizkušnjah le uspe.

Domišljam si, da razumem zunanje delovanje teh dvojnih oseb, ker sem imel priložnost dolga leta opazovati in premišljevati o tem fenomenu. Zdaj že precej lažje uganem, kaj bo prišlo iz »črne škatle«, če vanjo »vložim« to in to. Kaj pa se dogaja v sami notranjosti, o tem nimam skoraj nobenega pojma. Ljudje smo pač velika skrivnost sebi in drugim in zavest je le vrh ledene gore. Vseeno, ali imaš dva nasprotna obraza ali samo enega ...

Jurij Kunaver

Gostujoča kolumnistka:

Jerneja Munc

POD NJEGOVIM OČESOM

foto: osebni arhiv

020
KRALJI
ULICE

Knjižnica je že od nekdaj moj varen prostor, zatočišče, kraj umika. Kot najstnica sem lahko v knjižnici preživela ure in prebirala vse, kar mi je prišlo pod roke. Tako sem takrat prebrala tudi knjigo Deklina zgodba avtorice Margaret Atwood. Mnogih knjig se ne spomnim več, zelo hitro so odšle v pozabo, Deklina zgodba pa je name že pri šestnajstih letih naredila zelo močan vtis. Ves čas je bila prisotna nekje v podzavesti, zdaj pa se o njej spet veliko govori. V letu 2017 so po njej posneli nadaljevanko in tudi pri nas knjigo ponovno izdali v novem prevodu.

Knjiga opisuje distopični svet države Gilead, ki je na območju današnjih ZDA in mu vlada sekta »Jakobovi sinovi«. Vsa njihova religija temelji na Jakobovi zgodbi iz Stare zaveze. Verjetno mi ni treba posebej poudarjati, da vladajo moški, ženskam je prepovedano vse, kar je izven skrbi za moža, dom in otroke. Rodnost je najvišja prioriteta. Plodne ženske, ki so bile v preteklosti oporečne ali se kako pregrešijo, so prisiljene v vlogo »deklet«, njihov namen pa je zgolj rojevanje otrok. Ostale so služabnice ali izgnane v kolonije, kjer delajo s strupenimi odpadki, ali usmrčene. Vsem ženskam je prepovedano kakršno koli izobraževanje, celo branje ali pisanje. Za nakupe uporabljajo kupone s sličicami živil, na trgovinah ni nobenih napisov, le slike izdelkov. Nobene pravice nimajo odločati, povsem podrejene so moškim. Tudi moški so seveda vsi pravoverni, vsak, ki bi si drznil dvomiti, bi bil v nevarnosti, da ga obesijo. Drugačnosti ni, ali si naš ali pa te ni.

Zakaj vam to pišem? V zadnjem času veliko razmišljam o svetu, ki ga je ustvarila Margaret Atwood. Občutek imam, da se lahko sedanost hitro spremeni v nekaj podobnega, kot je Deklina zgodba. Tole pišem še pred volitvami v državni zbor in nič ne vem, kak rezultat bodo pokazale. Nek drug rezultat pa kažejo že ves čas in groza me je tega rezultata. Tako strašno običajna so postala zmerjanje, žaljenje, poniževanje vseh, ki niso naši. Nič se ne zgodi, če nekemu želimo smrt zgolj, ker pripada drugi veri ali drugi stranki. Lažemo, kako nam migranti kradejo denar, naši pridni slovenski delavci pa stradajo. Lahko povečujemo nacizem, razkladamo, kako je homoseksualnost bolezen, in vse »pedre« pošiljamo na zdravljenje. Lahko smo brutalno žaljivi. Nič se ne zgodi ... Za svoja stališča ne iščemo več argumentov, to je preprosto prenaporno.

Seveda mora naših biti čim več in, joj, kako grozno, rodnost nam upada, slovenski narod bo izumrl. Nekaj je treba narediti glede tega. Pomembno je, da spravimo na svet čim več otrok. Komu mar, če so zaželeni ali ne, samo da bomo dvignili rodnost. Zato je seveda treba otežiti pot do splava, no, mogoče bi ga kar prepovedali. Še več, poiskali smo celo znanstvene razlage in vzroke za upad rodnosti. Krive smo ženske! Natančnejše liberalizacija žensk, kontracepcija, splavi, šolanje žensk, ženske pravice ... In ne, to niso dognanja modrecev iz zašanka, o tem razpravljamo v državnem svetu. Slabo mi je od

ttega, kaj smo človeški osebki pripravljeni narediti za pozicijo, za moč, za oblast. Si mislim, da ta burleska ne more biti resna, ampak določeni vrli politiki s plakatov kričijo, da mislijo resno. Pa bi si res želela, da se samo hecajo.

Margaret Atwood pove, da v svoji knjigi ni želela uporabiti nobenih oblik nadzora, nobenih »mor«, ki se kadar koli v zgodovini človeštva ne bi že zgodile. Dobro vemo, da je človeška ustvarjalnost neusahljiva, kadar je treba zatirati drugačne, šibke, tiste, ki niso naši. Mislite, da se kaj takega pri nas ne more zgoditi? Lahko se in zgodi se lahko v trenutku, samo okoliščine morajo biti prave. Mene je strah, da pri nas postajajo okoliščine »zelo prave«. Pozivanje k brušenju orožja, ker zdaj bomo pa začeli sekat glave tistim, ki niso naši ... Razlage znanstvenikov, zakaj bi bilo dobro neke pravice ukiniti. Tudi Hitler je imel znanstvenike, ki so razlagali večvrednost arijske rase, in suženjstvo v 19. stoletju je bilo razloženo z znanstveno razlago ras. Torej zdaj je očitno že znanstveno dokazano, kako so ženske pravice krive za upad rodnosti, in samo korak je še do tega, da nekdo uporabi ta argument za ukrepanje. Draga gospa, vaši dokumenti niso več veljavni. Od kdaj pa ne? Od danes, pojdite domov in počakajte navodila. Verjemite, to se lahko zgodi čez noč.

Velikokrat se mi dozdeva, da pozabljamo, da nekatere stvari ne obstajajo same po sebi, še posebej to velja za pravice. Zazibani smo v udobje, ko nam pravzaprav ni nič hudega. Pozabili smo, da so ljudje v preteklosti bili boj za ženske, delavske, državljanske pravice. Da so bili ranjeni, zaprti, mučeni, ubiti. Se kdaj spomnite na delavske proteste v Chicagu leta 1886? Ali na gibanje sufražetk? Pa kako težko je bila dosežena pravica do splava? Se kdaj vprašate, v kaki družbi si želite živeti? Je to družba strahu, sovraštva, diktature? Svet, kjer nas nekdo vedno ogroža, kjer vedno kažemo s prstom na tiste šibke, ki so brez moči, da bi se branili? Medtem pa nam tisti krasni s kravatami in lepimi nasmehi kradejo in nas potiskajo v vedno slabši položaj. Je to družba, ki si jo želimo? Premalo se zavedamo, da se boj za pravice nikoli ne neha. Vedno se najde nekdo, ki bi želel kaj ukiniti, in tisti drugi so zelo pripravna tarča. Vprašanje je samo, kdo se znajde med temi drugimi.

Sprašujem se, zakaj bi se trudila, ima sploh smisel? Kaj pa jaz posameznica sploh lahko dosežem? Nobene moči nimam. Pa to ne drži čisto res. Lahko rečem ne, ne bom tolerirala take retorike. Ne bom dovolila žaljenja, poniževanja, pozvanja k nasilju, širjenja strahu in netolerance. Tudi vsak izmed vas lahko to reče, lahko kaj naredi v zvezi s tem. Množica je sestavljena iz posameznikov in množica ima moč, veliko ljudi, ki se bori za isto stvar, lahko doseže veliko. Za nekatere stvari pa se je vredno boriti, ker meni je jasno, kako bi končala v Gileadu. Razglašena za nežensko bi čistila strupene odpadke ali pa bi bila takoj usmrčena.

TANJA SAN IN ANASTAZIA OM:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

TRGA ME PO KOSTEH. PO ZOBEM. PO GLAVEH. PO DOROTEH. PO TURBOLEH. PO ONONEH.

SI REKLA, DA NE ZNAŠ PREBRATI.

SI REKLA, DA TI JE VIŠEKVIŠKOV PRESEKALA MOJA KRI.

SI REKLA, DA SE LE SPOMLADI PREBUJAJO NAJINA ZAKRNELA ČUSTVA.

ODGOVARJAM TI POČASI.

SMEJEM SE POČASI.

TIŠINO LOVIM LE PONOČI. POČASI.

ODHODNEGA GOVEDA TI NIKOLI NE BI PONUDILA ZA KOSILO.

SERVIRALA BI TI NJEGOVEGA KURCA.

POČASI.

TRGA ME PO ONONEH. PO TURBOLEH. PO DOROTEH. PO GLAVEH. PO ZOBEM. PO KOSTEH.

ANASTAZIA OM:

KOT KONICA JEDRSKA TRGA ME.

PO ONONEH. PO TURBOLEH. PO DOROTEH. PO GLAVEH. PO ZOBEM. PO KOSTEH.

POZABI, PREUSMERI, SPOZITIVO ZABELI, REKLA SI.

ODGOVARJAM TI, TRUDIM SE.

Z ZADRGO NA PRSIH SMEJEM SE.

TIŠINA PRED MENOJ NUKLEARNO BEŽI.

SKLEDA TRUPEL POLNA, GOVEDO SPLETARSKO NIKOLI ODHODNO.

KURAC PA NUKLEARNO V ČELO.

ČASTNO, POČASNO BIKINI NADENI.

IN NA JEDRSKO KONICO SE VSEDI.

SKOZI DANKO TRGA ME KONICA NUKLEARKA ZMAGOVALKA.

NI VAŽNO, ZA KOLIKO TRUPEL DENARJA.

KOT ATOMSKE BOMBE KURCI NAPETI.

SVET VRTIJO OTOK IN KOPALKE BIKINI.

PO ONONEH. PO TURBOLEH. PO DOROTEH. PO GLAVEH. PO ZOBEM. PO KOSTEH.

Kraljevi recenzor:

OSMI DAN JE BOG USTVARU ... DRUGO GODBO

Foto: Nada Žgank

022
KRALJI
ULICE

34. izdaja Druge godbe je v primerjavi z začetki sicer izgubila pomembno prizorišče s fino akustiko (Križanke), nikakor pa ni izgubila kakovosti. Letos sem bila glede udeležbe še posebej zgledna, saj sem se odpravila tudi v Piran (ki je že drugo leto tudi eno izmed prizorišč), poročilo bo torej izčrpno. Romanje po odrih začenjaj s četrtkom, 24. 6., ko je glasbeni del na Tartinijevem trgu odprla makedonska zasedba Ljubojna, fin balkanski vajb & sound & ritem. Kapo dol trobentaču, vsekakor so zasrbeli podplati. Potem pa z ladjico do Monforta na dvojno dozo; morda *smo Prečkali mejo* (Dirtmusic), psihadelika, za povrh pa še Hugov (*frontmenov*) RD. Prijeten glasbeni posladek. Pred tem AlSarah & The Nubatones (optimistično, kljub težkim temam). Glede na deževne petkove obete so koncert Nadah El Shazly iz letos »naj bi bilo« novega prizorišča – Švicarije (ki sem se je veselila) – predstavili v Štihovalo dvorano CD-ja. Eksperimentalna kombinacija nasnetega ozadja in vokala,

potem pa v Kino Šiška na N'Toka, ki je spremljal Iračana Naji-ja. Ni bil moj tip glasbe, kot tudi ne duo Ibeyi (preveč popiš). Na Metelkovi se je razživilo; najprej The Brother Moves on iz Johannesburga v Gala Hali, v živo sem se z bratom Mthembu spoznala prejšnji dan na barki iz Tartinija do Monforta, in ko sem ju spraševala, kak tip glasbe špilajo, je baskitarist rekel, da ne more opredeliti, da pa je fajn. Ni se motil, res je bilo, ritmično in (meni) všečno. Potem še Francozi Chromb! v Channel Zeru in Kokoko! na improviziranih instrumentih (plastenke za tolkala ...), tudi tu se je živahno zibalo v ritmu.

Foto: Matej Štalcer

Zadnji dan je postregel z Les filles de Illighadad pred Vodnikovo domačijo. Sproščeno, lahkotno, fino. Potem pa švig v Kino Šiška, kjer je nastopila britanska zasedba James Holden & the Animal Spirits, instrumentalno in perfektno. Prijetno presenečenje je bila tudi domača, najštevilčnejša zasedba na festivalu, Olfamoštvo. BTW, Andrej in Samo iz

Foto: Matej Štalcer

zasedbe sta pomagala sproducirati kraljevske Ulične Žvrgoljivosti. Domiselno, usklajeno, fajn besedila. Proti koncu pa še kolumbijske Les Piranas za poplesavanje pred slovesom. Tak je bil letošnji izkupiček. In še sklep: glasba v kakršni koli formi ni nujno dobra (kar v primeru Druge godbe seveda ne drži), je pa raznolika in je tako ali drugače (vsaj zame) eno izmed najmogočnejših življenjskih poganjal. Pohvale timu DB za organizacijo in se vidimo spet drugo leto!

MG

Foto: Matej Štalcer, Jan Prunk

Foto: Matej Štalcer

GLASBA JE ČASOVNA UMETNOST 3, LP FILM LAIBACH

Foto: arhiv Kinodvora

Tretji iz cikla dokumentarcev o ključnih ploščah slovenske glasbene produkcije (pred tem: 1. Pankrti – Dolgajc in 2. Pljuni istini u oči – Buldožer) o prvem uradno izdanem domačem albumu iz leta 1985 je 12. 6. doživel premiero na Kinodvorišču. 52 minut (kolikor traja tudi plošča sama) nasnetega materiala, obogatenega z intimnimi pričevanji članov benda, sorodnikov, sodobnikov, sokrajanov – Trboveljčanov –, filozofov, zgodovinarja in predstavnikov založb iz tujine je smiselno in s precej občutka za estetiko združenih v celoto in osredotočeno predvsem na obdobje začetnega (petletnega) delovanja skupine, ki je z leti nekoliko spremenila zasedbo (denimo trije različni frontmeni). Že od svojih začetkov so »inženirji človeških duš« dvigali nemalo prahu s svojim pristopom, filozofijo in uporabo raznih simbolov (predvsem križev), uniform, prepoznavnega imidža. Že ime Laibach je bilo v obdobju tedanje družbenopolitične ureditve – socializma – politično sporno (prepovedano). Ne povsem običajna je bila tudi raba »inštrumentov«, ki to niso bili, vsaj ne v pravem pomenu besede, saj je šlo predvsem za zvočno eksperimentiranje, kakofonijo, tudi uporabo citatov in provokativnih video projekcij (iz pretekle vojne zgodovine). Ni čudno, da so poslušniki zanje (in za izdajo plošč) najprej pokazali v tujini (Hamburg, London, Belgija), ki ni bila politično obremenjena. In vendar so na svoj način zgradili pomemben del slovenske glasbene zgodovine. Film vsekakor priporočam v ogled.

MG

DRUŽINSKA ZADEVA, KINODVOR

Foto: arhiv Kinodvora

Oče in sin na odru. Melodija in poskočni ritmi tradicionalne kretske glasbe. Globoki pogledi, vzgibi iz notranjosti, kratka prepričljiv nagovor, ki ga slišimo kot glasbo. Zgodba teče o družini Xypouris z dolgoletno glasbeno tradicijo. Priča smo intimnemu vpogledu v dinamiko dveh popolnoma drugačnih kultur, Avstralije in Krete. Finalni akt je družinski nastop v Avstraliji. Dedek, sinova, hčerka in oče, povezani skozi glasbo. Osupljiva zgodba, ki pa bi jo lahko veliko smotrnejše in bolj privlačno prikazali v krajšem časovnem obsegu.

Maks

MAJSKO BRANJE

V fini atmosferi so 17. 5. na tiskovki ob izidu petih novih naslovov Mladinske knjige avtorji predstavili svoja dela. V času do izida našega mesečnika mi jih je nekaj že uspelo prebrati, postregla pa bom z recenzijo Prve dame, ki je name naredila največji vtis. Pogovor je sicer vodila Nela Malečkar, urednica.

Prva dama Stanke Hrastelj je njeno drugo prozno delo po Igranju, za katero je prejela nagrado modra ptica. Ne, Prva dama ni zgodba o Melaniji Trump, kot je nekdo hudomušno pripomnil, pač pa gre za sodobno inačico svetopisemske zgodbe o Davidu in Batšebi, ki jo avtorica spretno, pronicljivo, s precej humorja in na nadvse domiseln način prestavi v okvire novodobnega sveta. Glavna junaka, Davida (postavnega, načitanega in nekoliko samovšečnega kralja, ki rad skače čez plot) in Batšebo (bistroumno obsedenko s tekom in kulturo, anoreksično plebejko, ki se s poroko prebije visoko na hierarhični lestvici in kopni po moževi ljubezni) opiše plastično kot tudi njune bližnje (njeno plehko prijateljico in telesnega čuvaja, njegove svetovalce, dolgo zelenega, a

nerojenega otroka, ki se nazadnje le rodi kot Salomon, ki pa je v bistvu kukavičje jajce), saj pomembno vplivajo na zaplete. V pripoved pa vplete tudi mnoge Slovence, v glavnem kulturnike (Marka Mandiča, Pio Zemljič, Miha Mazzinija ...). Zgodba sicer obdela vse univerzalne teme in dileme, ki poganjajo življenje: greh, umor, ljubezen, nezvestoba, napuh, častihlepje, občutke krivde, psihopatologijo ... Skratka, vredna branja in tudi kresnika drugo leto!

MG

JORIS VOORN, GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE, 1. 6.

Foto: osebni arhiv

V petek, 1. junija, sem odšel na dogodek na Gospodarsko razstavišče. Množico je ogrel Mark Fanciulli, vrtel je uro in pol, nato pa je nastopil glavni zvezdnik, nizozemski DJ Joris Voorn. Dve uri in pol elektronskega housa je množico pognalo na plesišče, vzdušje pa je bilo zelo dobro. Preden je prevzel mešalko, sem ga imel priložnost tudi spoznati. Mislim, da ni pričakoval Nizozemca na eventu. Deloval je malce zadržano, a je bil prijazen in je odgovoril na nekaj mojih vprašanj. Zdi se mi, da je bil utrujen. Življenje DJ-ja na turneji mora biti zelo naporno. Za njim je na oder prišel Willaris. K, nato pa še Ian Sound. Za karto se moram zahvaliti organizacijam Črni poni d.o.o., FM Agencija d.o.o., Pristop d.o.o. in organizatorski ekipi Kurzschlussa. Za »meet and greet« pa tudi Jorisu Voornu, ki si je vzel čas zame. Vsem tistim, ki se dogodka niste udeležili, polagam na srce, da ga naslednjič ne zamudite.

Piet

MALE KRAJE, SMG LJUBLJANA, 25. 5.

Pod režijo se je podpisal Sebastijan Horvat. Oder je bil tokrat delovna soba igralcev oziroma učencev – lahko bi rekli tudi učilnica življenja. V njej sedimo vsi, tako učenci kot igralci in gledalci.

Govora je o socialnih temah, osebnih travmah, malce pa se dotaknejo tudi gledališke in trenutne politike. Vendar je bistvo posameznik, z vsemi svojimi izkušnjami, problemi, doživljanjem in spoznanji. Krademo vsi. Iz duš drugih, osebam ali državi. Vseeno je, ali si levi ali desni, važno je, kakšen človek postaneš in kakšen odnos imaš do drugih.

Triurna predstava me je v ideji malo spominjala na Visoško kroniko, seveda z drugo vsebino. Najbolj me je pritegnil igralec

Vito Weis, čeprav je proti koncu malce pretiraval (ni jasno, v čem, op. ured.). V nekaterih pogledih bi se strinjala tudi z Iztokom Drabikom Jugom. Imeti sebe rad pomeni odgovornost do sebe in do drugih, se znati braniti, zagovarjati svoje mnenje, kar pripelje do svobode brez travm. Travma mora poznati svoj vzrok in svojo posledico. Šele nato lahko poskrbiš za drugega. Tudi igralski ansambel je bil tega dne kot darilo. SMG Ljubljana bi se rada iskreno zahvalila za podarjeni vstopnici.

Barbara Jozelj

024
KRALJI
ULICE

KAMEN SPOTIKE

Nekaj časa nazaj mi je Jean naročil, naj pišem o svojem delu. Sem si mislila: »Kaj bolj preprostega? Itak »to« delam že približno 15 let, raznovrstnih (dobrih, slabih, nevtrálnih, žalostnih, jeznih, čudnih, nesrečnih, srečnih, veselih, manj veselih, predvsem pa različnih ...) izkušenj na tem področju imam tudi veliko.«

Ja, področje zasvojenosti je zelo pestro področje dela. O zasvojenosti vedno lahko natrosim veliko informacij, in vendar vedno znova odkrivam, raziskujem in se čudim, da me še vedno kaj preseneti. Torej, ne bo težav. Najbrž! Prvič v tem nizu je šlo zlahka, tokrat pa ne več. Ha, ha. Sem se preveč širokoustila v teh nekaj predhodnih stavkih? Ne. Res bi se dalo pisati. Ogromno. O različnih zadevah in z različnih zornih kotov. Ampak v resnici ne gre čisto tako. Ker ta reč ni enostavna in o njej niti ni tako enostavno pisati. Kar naenkrat se mi je zazdelo, da o vsem, o čemer bi lahko kakšno rekla, ljudje že vedo, naj bi vedeli ali bi bilo dobro, če bi v resnici vedeli.

In v tem nesrečnem nizkem pragu (delo z aktivnimi uporabniki prepovedanih drog) se že leta nič kaj dosti ne spreminja in kaj naj o tem sploh (še) pišem? Predvsem pa zato, ker sem se v nekem trenutku zavedela, da ljudje »vse to« gledajo popolnoma drugače kot jaz, da »vse to« v resnici vidijo popolnoma drugače kot jaz, da »vse to« čisto drugače razumejo in na »vse to« še bolj drugače reagirajo. In kaj hudiča potrebujejo mene, da bi jim solila pamet in jih prepričevala v nekaj, kar ... ja. V kaj naj ljudi prepričujem v povezavi s svojim delom, če pa v tem prepričevanju ne vidim nobenega smisla več? Zato ker me moti, da se ne vidi več posameznih ljudi in njihovih raznolikosti, ampak smo vsi skupaj prepoznani kot »nebodijhtreba« s piratskim obnašanjem. Tisti tam zadaj, v »objemu« policije, zdravstva in gasilcev.

Pa sem si v nekem trenutku zamislila, da bi morda začela pisati o potrebah naših uporabnikov. Potem pa se skozi misel zgodi ugotovitev, da je to pisanje resnično lahko jalovo početje. Zdi se mi, da sofinancerje še vedno prepričujem(o) okoli stvari, ki so jih začeli sofinancirati pred več kot 15 leti. Kdaj nam jih bo uspelo prepričati, da bi morali delati na potrebah naših uporabnikov danes? Videti je, da ob svetem nikoli. In zato ne vidim več smisla. Ker – brez heca – vmes se je zgodilo že ničkoliko potreb, s katerimi se dnevno ukvarjamo, o tem so sofinancerji tudi seznanjeni, ampak ... Hja, ampak nič se ne spremeni. Wa, dobro je to naše delo opisal moj sodelavec: »Mi gasimo vodo!« Si lahko zamislite, dragi moji ljudje: včasih smo imeli občutek, da gasimo požar (pa ne primerjam našega dela

z delom gasilcev), ki nam ga je kdaj tudi res uspelo pogasiti, v resnici smo pripomogli k dobremu zaključku zgodbe zasvojenosti s prepovedanimi snovmi v mozaiku življenja kakšnih posameznikov. Zdaj gasimo vodo. Opazite razliko? Videti je utopično, kot da ni izhoda. Pa ne zato, ker ga iz zasvojenosti ne bi bilo. Je, za marsikoga. Za nas zaposlene pa je to videti drugače. Ker vidimo, kaj uporabniki potrebujejo, in jim tega ne moremo ali ne smemo ponuditi, ker tega na trgu ponudb zanje ni in ne sme biti. Problem je v tem, da kot družba ne sledimo spremembam in s tem tudi potrebam uporabnikov, to pa pomeni, da navzven res vsi skupaj izpademo kot velik nebodiga/jihtreba. Kako pa naj bi drugače izpadli?!

Če izstopim in nas vse skupaj pogledam »od zunaj«, res nismo videti ravno spodbudno. Postarali smo se skupaj z uporabniki pa menda obupali tudi, vsaj jaz. Čudno se sliši, da vztrajam v službi, kjer si že davno obupal, ampak če odidem, sem zatajila sebe. Nič posebnega dandanes, se najbrž bere. Pa ni ravno tako. Pravzaprav je ravno nasprotno – zelo je posebno. Ker naši uporabniki niso povprečni ljudje, ki bi imeli neke povprečne potrebe in bi se jim dogajale povprečne stvari. Ker naši uporabniki so ljudje, ki uporabljajo psihoaktivne snovi. Različnih vrst, različnih struktur, različnega videza, še bolj različnega učinka. In delo z njimi ne more biti posplošeno za vse enako. Ker so naši uporabniki posebni ljudje, s posebnimi pričakovanji in na nek poseben način pravzaprav tudi z nekimi prav posebnimi potrebami. Pa ne v tistem smislu posebnih potreb kot in za kogar običajno v povprečnem vsakdanu uporabljamo ti dve besedi, pomen je popolnoma drugačen, ker sta besedi sedaj uporabljeni v popolnoma drugem kontekstu, povezanem z zasvojenostjo.

Dan našega človeka, naših ljudi, uporabnikov našega programa je drugačen dnevu povprečnega človeka. In če bi želeli živeti v nekem sožitju, bi morali tej drugačnosti slediti. Pa ne zato, da bi privilegirali človeka, ki ima težave z zasvojenostjo, ampak preprosto zaradi tega, ker si vsak zasluži živeti človeka dostojno življenje. V današnji družbi pa človek tako malo pomeni, polna usta imamo raznih floskul, ampak meni se zdi, da ne vidimo posameznika, temveč samo gledamo skozenj.

In dobivam občutek, da se zelo daljna in manj daljna zgodovina človeštva v nekih pomembnih delih ponavlja. Trenutno težko sprejemam, da smo uradno socialna država, v resnici pa socialni problem.

Žanin

Izza rešetak:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

PRIMER USPEŠNE RESOCIALIZACIJE

Foto: osebni arhiv

Vlado je odraščal v družini brez očeta, vzgajala ga je mati samohranilka, ki je priložnostno delala, tudi dve službi hkrati, da bi prehranila njega in mlajšo sestro.

V najstniških letih je Vlado materino odsotnost večinoma izkoriščal tako, da se je izogibal pouku, se pozno v noč potepal, popival, kadil travo in sem ter tja s prijatelji, ki so nekateri izhajali iz povsem solidnih družin in le nekateri iz disfunkcionalnih, ušpilil kakšno »kaznivo dejanje«, ki se njemu takrat, pravi, sploh ni zdelo tako kaznivo, »saj je večinoma šlo le za vlome v avtomobile, kraje koles ipd.«. Čeprav je odraščal v okolju, kjer je bila klima za razvoj asocialne osebnosti prava, je Vlado uspelo končati srednjo šolo, to pa zato, ker ga je dedek, ko je njegovo ponočevanje vzel skrajnje resno, privil in z vztrajnostjo dosegel, da je Vlado uspešno zaključil šolanje.

A navada je železna srajca, si je najbrž rekel Vlado, in druženja z nekdanjo družbo ni prekinil, še več, med poletjem, po končani srednji šoli, se je to še okrepilo. Vesel šolskega uspeha se je odločil nekaj dni »žurati«, saj si je zaslužil, je menil. S prijatelji je popival in se zakajal, nekega dne pa so se odločili, da bodo drznejši, zakaj ne, da bodo preizkusili svoj pogum in vlomili v bližnjo zlatarno. To jim je tudi uspelo, a ne brez žrtev – sredi belega dne so zlatarno oropali in lastnika hudo poškodovali. Že naslednji dan so jih policisti aretirali, saj so za sabo, opiti in zakajeni, pustili nedvomne sledi. V priporu so se izgovarjali na to in ono, valili krivdo eden na drugega, razen Vlada, on je vse lepo priznal. V zaporu je potekalo vse tako, kot to mora v prevzgojni ustanovi potekati; najvišjo vrednost sta imeli disciplina in samodisciplina, ki jo je bil Vlado navajen še ob

dedkovi vzgoji – večkrat je bil zaradi vzornega vedenja izbran celo za zapornika tedna.

Skratka, Vlado se je resocializiral in bil eno leto prej pogojno odpuščen. Vendar je bil zapor praktično dopust v primerjavi s tem, kar ga je čakalo zunaj. Okolica ga ni in ni sprejela, saj se je o njem marsikaj šušljalo, in zanj je končno obveljalo, da je bil (gotovo) glavni krivec, saj bi samo cepec vso krivdo zvalil nase. Vendar to ni bilo vse, to ni bilo nič v primerjavi z dejstvom, da ga je dedek, tako mu je rekel, odpisal in z njim ni želel imeti nikakršnih stikov več. Ker sta sestra in mama živeli pri njem, je ta problem Vlada postavil pred dejstvo, da je ostal brez strehe nad glavo. Tisto poletje je preživel na ulici in si iskal delo, da bi si lahko najel stanovanje. Svetle trenutke je predstavljala le mama, ki mu je občasno stisnila v dlan nekaj denarja. Jeseni je že skoraj obupal: ni bilo ne dela ne priložnosti zanj. In tako je pristal, da bo šel s skupino uličnih »frendov« v akcijo (mišljeno rop), saj je menil, da tako ne bo šlo naprej. Tistega dne je deževalo, in ko jo je tako ves premočen ubiral proti zbirnemu mestu, se je znašel pred zavetiščem. Vstopil je. Pravi, da še danes ne ve, zakaj. Vodji zavetišča je vse razložil, se z njim dogovoril, da se bo redno udeleževal skupin za samopomoč in da mu bo pri vodenju zavetišča brezplačno pomagal, če tam lahko prenočuje. Pozneje je dobil službo in si najel stanovanje. A v zavetišču dela še danes.

Le upamo lahko, da bo veliko nekdanjih obsojencev, povrh brezdomcev, nekega deževnega dne pred sabo in pravočasno zagledalo vrata odrešitve. Ali prijazno roko svetovalca na področju psihosocialne pomoči.

ZAPOR – IZOLATOR, 1.DEL

Pričujoči tekst je bil napisan daljnega leta 1991 in bi ga tako sicer lahko uvrstili v zgodovino, vendar žal ni tako. Zgodba o zaporu se od takrat ni spremenila niti za en promil. Torej se zgodovina ponavlja. Žal. Kljub temu, da svet teži za napredkom, pa nekatere stvari ostajajo iste in se jih nekateri držijo kot pijanec plota. Glede na to, da je ta tekst kar obširen, bo objavljen v več nadaljevanjih.

Govoriti o zaporu kot neki ustanovi je težko, praktično nemogoče, kajti zapor ni ustanova, temveč kvečjemu tako imenovani prostor, kjer so zaprti – brez svobode – vsi tisti, ki so osumljeni povzročitve kaznivega dejanja (osumljeni – priporniki), in tisti, ki jim je kaznivo dejanje dokazano in so kaznovani na odvzem prostosti za določen čas (obsojenci – zaporniki).

Torej, zapor bi bilo lažje imenovati kot nekakšen izolator ali kaj podobnega.

Dosti let je bila opevana resocializacija zapornikov. V tako

resocializacijo (prevzgojo) so verjeli v preteklosti skoraj vsi zaposleni v zaporih (zapisal sem »skoraj vsi«, da ne bi prišel v navzkrižje s tistimi, ki v prevzgojo niso nikdar verjeli), sedaj pa v zaporih le še redkokdo verjame v uspešnost kakršne koli prevzgoje.

Zapor ostaja (postaja) točno to, kar je vedno bil – prostor za tiste, ki so bili kaznovani na odvzem prostosti, in vsa njihova misel je le to, kako se dokopati delčka svobode: prosti izhodi, vikend, preživet svobodno doma, in kako se prilagoditi zaporu za čim lažje odsluženje kazni. Torej, to je zapor. Seveda z rahlimi, minimalnimi izjemami, na katere pa ne deluje neposredna prevzgoja delavcev v zaporu, temveč osebnostna volja in želja zapornika, ki pa je pogojena s pogoji, ki jih ima posameznik na svobodi (dom, družina, zaposlitev, družba).

Taubi

NAJBOLJŠI GRAFIT NA ZAPORNIŠKEM WC-JU:

OVDJE SU SE USRALI I NAJHRABRIJI!
N. N.

SALE IZZA REŠETK (#026)

SMS KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128. VABLJENI K SODELOVANJU!

14. 6.>> Časopis je super, pogrešamo več športa. NN

Pismo kraljem:

MOTIVACIJA
BREZDOMSTVA, 2. DEL

Sama sem nekaj let nazaj delovala na področju socialno-materialne ogroženosti ljudi, ki imajo s samo stanovanjsko

problematiko precej opravka. Srečevala sem se z različnimi profili ljudi, vsi pa so bili povezani z isto problematiko. V preteklosti ali v realnem času, so namreč pripadali obravnavi s strani tako zavodske, zdravstvene ali pa nevladne organizacije, tako na področju brezdomstva, kot duševnega zdravlja. Sama (brez svojega doma) se dnevno srečujem z izjemno obliko notranjega boja. Brez

doma sicer – ne nujno – pomeni, da si prisiljen živeti »na cesti«. Si pa vsekakor (pa naj si to želiš ali ne) opažen – v nekaterih primerih (kot je moj), tudi opazovan. Rešitve opazovanja, morda niso vedno negativne, vendar moraš biti, ne le previden, temveč tudi biti predvidljiv. Prvi, ki ga moraš imeti v popolni oblasti, si ti sam.

Dinozaver

026
KRALJI
ULICE

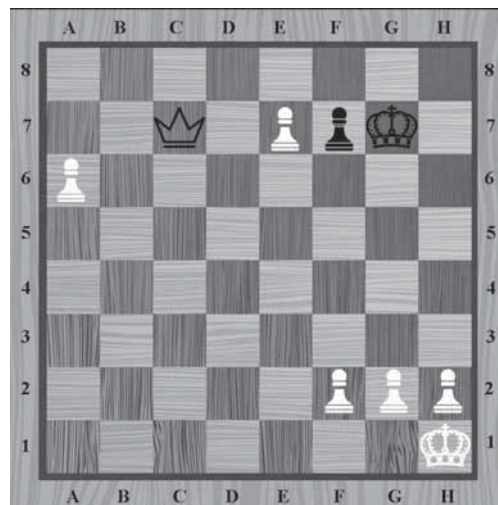
RAZVEDRILO

SREČKOVA KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA

Igra se začne s potezo belega, ki v nadaljevanju zmagaja.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Pripravil: JN

REŠITVI STA OBJAVLJENI NA STRANI 30.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	X	X	X						X
2							X	X	X
3	X	X	X	X					X
4	X	X						X	X
5	X	X	X						X
6	X	X	X	X					

Sestavil: Robert Žerjav, Hrastovec

UGANKA: Poiščite ime znanega detektiva, ki se skriva v stolpcu E.

1. Zidak
2. Vrsta računalnika
3. Žensko ime

4. Del hiše
5. Čudo tehnike
6. Vrsta slaščice

GIACOMOV FOTO KOTIČEK, PSIHIATRIČNA USTANOVA VOGHERA, 1. DEL

<http://www.giacomodoni.com/persistenze/manicomio-di-voghera>

Nedolžen kraj, za katerega si nisem mislil, da bi lahko obstajal. Zmožen šepetati zgodbe, kot zaupni prijatelj, ki z vami deli svoje skrivnosti in preteklost. Tako psihiatrična ustanova Voghera deluje name.

Ustanova prikaže zgodbe samo tistim, ki jih ne uničujejo. Veliko stvari je bilo videti na stenah tega mesta, opazil sem jih na obhodu krožnega koridorja – v peklu razburjenih –, ki spominja na panoptiko sienskega konja (KU št. 123), z vrsto prostorov brez vogalov, kjer so bili ljudje zaprti v kaznovalne namene. Še nikoli nisem videl česa takega. In okoli mene tišina. Tišina. Tako kot krik, ki ga lahko slišimo iz medicinskih učnih lobanj, ki so še vedno shranjene v pisarni nad ustanovo. Tihi klic, ki ne govori ušesom, temveč duši.

In še vedno smo daleč od tega, da bi odkrili to mesto ...

Giacomo Doni

Obhod

foto: Giacomo Doni

Soba

foto: Giacomo Doni

Lobanja

foto: Giacomo Doni

027
KRALJI
ULICE

Vhod

foto: Giacomo Doni

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Prrrrrrr, skupinska razstava (razstavljajo umetnice: Suzana Brborović, Špela Čadež, Olja Grubič, Duša Jesih, Simona Semenič, Nada Žgank, Maja Smrekar)
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, LJ
KDAJ: 28. 6. 2018 – 9. 9. 2018

KAJ: Ali Bramwell: Delovna skica: Obljuba o delu (instalacije)
KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske revolucije 7, LJ
KDAJ: 3. 7. 2018 – 19. 8. 2018

Razstave, predavanja

KAJ: Filozofija in simbolna zgodovina srca – predava mag. Marko Ogris
KJE: Knjižnica Šiška, prvo nadstropje, LJ
KDAJ: 2. 7. ob 17.30

KAJ: Razstava Pulj pred prvo svetovno vojno (Evropsko leto kulturne dediščine)
KJE: Slovanska knjižnica, Trg komandanta Staneta 8, preddverje, LJ
KDAJ: do 11. julija

KAJ: V objemu navdiha – razstavljajo Marta Bartolj, Ajda Erznožnik in Nina Meglič
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, stopnišče, LJ
KDAJ: 2. 7. – 26. 8.

Razno

KAJ: Dobimo se pred Škucem

KJE: Škuc, Gornji trg 6, LJ

KDAJ: 20. - 29. 7. 2018

Več o programu na:

<http://www.skuc.org/n-a-p-o-v-e-d-u-j-e-m-o/>, nekaj pa tule:

21. - 29. 7. ob 17.00 – Moda in umetnost, prodajna razstava študentov Naravoslovnotehniške fakultete

21. - 29. 7. ob 18.00 – Šestilo, skupinska razstava, umetnice/umetniki: Ivana Bajec, Nevena Aleksovski, Zoran Pungerčar, Leon Zuodar, Miha Perne in Simon Kocjančič

20. 7. ob 20.30 – Muzika na Starem trgu in Jazz oder: Lorca ti in jaz: Katja Šulc, Urška Centa in Robert Jukič, flamenko/folk/jazz

21. 7. ob 22.00 – Filmska projekcija: Usodni telefon, celovečerni film (1987), režija: Damjan Kozole, produkcija: ŠKUC, koprodukcija: Filmoteka 16

22. 7. ob 22.00 – JUNEshELEN & ALJA PETRIC, Zvočne krajine – Spevi & Arije / Soundscapes – Chantings & Arias

23. 7. ob 20.00 – Muzika na Starem trgu: Muzika na Starem trgu: Kukushai, jazz/pop/avantgarda

25. 7. ob 20.00 – Muzika na Starem trgu v sodelovanju z Drugo violino: Café mezalcado, salsa

26. 7. ob 20.00 – Muzika na Starem trgu: Jazoo, etno/jazz

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

028
KRALJI
ULICE

NUDIMO:

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV,
STARA ROBA – NOVA RABA, POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA.

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOŠOVNI ODVOZ, PRAZNIJENJE
STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE ...
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU.

PRESELI MO VAS

STARA NOVA
ROBA
A

POKLIČITE 030323128 (DELAVNIKI 08.00-16.00) WWW.ROBARABA.SI

OGLASNA DESKA

Narava se prebuja, prebudite se tudi vi. Škočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam našli boste lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Društva Kralji ulice se za donacije zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
- slaščičarni ZVEZDA,
- trgovini SPAR,
- društvu LAJKA za donacijo hrane za pse in mačke,
- B.I.C. Ljubljana, oddelek SUAŠ (kuhinja) za pekovske izdelke,
- Osnovni šoli BEŽIGRAD za pekovske izdelke,
- društvu SRCE ZA BULLE za donacijo hrane in ostalih stvari za pse,
- društvu KROG 9 za donacijo živil in
- vsem dobrim ljudem za donacije oblačil, obutve in hrane.

Se priporočamo za naprej.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

**VOLITVE OBSTAJAJO SAMO ZATO,
KER GREDO LJUDJE VEČKRAT NA LED KOT OSEL.**

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

							PRIJETEN, ZADOVOLJEN OBČUTEK, NPR. PRI JEDI	USLUŽBE- NEC, KI DELA IZRAČUNE	TEHNIČNA NAPRAVA, KI DELUJE SAMO- STOJNO	KRAJŠA OBLIKA ZAIMKA KATERI	REDKEJŠE MOŠKO IME (IZ: JANE)	HUZARSKO VOJAŠKO POKRIVALO
							FIGURA PRI ŠAHU, KONJ					
							PLAZ V GORAH					
							NIZEK ŽENSKI GLAS			EDVARD KOCBEK		
							ZUNANJI DEL DREVEŠ- NEGA DEBLA					
							ZAČETNIK SLOVEN- SKEGA ALPINIZMA (HENRIK)				SVETLEČA MORSKA RIBA (DVE BESEDI)	GLAVNO MESTO GANE
							SESTAVIL JOŽE PETELIN	SLAVNI IT. TENORIST (MARIO) MESTO V ITALIJI				
SPOŠEN NAZIV ZA ŽUŽELKO Z DOLGIMI NOGAMI	PLAZILEC, KI SPRE- MINJA BARVO KOŽE	IGRALKA NA MANUŠE PIHALO	SVETIŠČE BOGINJE ATENE NA AKROPOLI	ORANJE	IME IGRALCA MARVINA	TELESNO SKLADNO RAZVITI MOŠKI	POLOŽAJ PRI ŠAHU LJUB- LJENEC	LOJZE KOVAČIČ DOPIS, OKROŽNICA				
ALKALOID V VOLČJI ČEŠNJI								NEKDANJI RUSKI MONARH				
IGRALEC V MESTNEM ZABAVIŠČU								IME IGRALKE RINE				
RIMSKI BOG LJUBEZNI				PEVKA FITZGERALD IGRALKA EKBERG				VARNOŠTNI SVET	RADIJ ZAČETEK DIRKE	PREKOP		
BIVŠI PRED- SEDNIK DRŽAVE MALI (MODIBO)					EMIL JANNINGS		NADOMESTI- TEV IGRALCA V PREDSTAVI KMEČKA ORODJA					
DANSKI OTOK (IZ ČRK: SELAN)					RAZPOREDI- TEV NITI V BLAGU KONJSKI TEK							
KINEMATO- GRAF NA PROSTEM (DVE BESEDI)								STRIPOVSKI JUNAK FORD TONE NOVAK				
FRANCOSKA LAHKO- ŽIVKA						ZABAVNA UMETNOST, POPEVKAR- STVO ITD.						
SLADAK JUŽNI SADEŽ ZNAČILNE OBLIKE						POGOSTO IME HOTELOV IN ZABAVIŠČ						

Sestavil: Jože Petelin

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitve šahovske uganke:

Rešitev: 1: e8S+, Kf6; 2: Sxc7 ...

Uganaka:

Pirot

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, knjigo Novi svet – zbirka poezije in proze, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Majda Štrukelj iz Portoroža, Dušan Vukovič in Mihael Svanjak iz Kopa ter Danila Faninger in Leon Jerše iz Ljubljane.

voda = 0 €

odvoz smeti = 0 €

parkirnina = 0 €

RTV naročnina = 0 €

elektrika = 0 €

najemnina = 0 €

D APLIKACIJA DOSTOPNA

oogle™ play

Internet = 0 €

vse to...

V NAJLEPŠEM MESTU NA SVETU

ŽELE IN POLDE

Oba prodajava socialne
traparije.

